

87/1910

87/1910

Om Consumtionen og dens Ophævelse.

Som bekendt blev af Østifternes Provindstalsstænderforsamling i 1835—1836 indgivet Andragende, om at der maatte indledes de fornødne Undersøgelser angaaende Ophævelsen af den Consumtions = Afgift, som ikke erlægges af Brændevinsbrænderierne, imod Bederlag for Finantserne ved directe Ligning paa Hartkornet og Communerne, og Resultatet af disse Undersøgelser forelægges en senere Stænderforsamling, for at denne kunde afgive bestemt allerunderdanigst Betænkning, om det vilde være gjorligt og gavnligt at iværksætte den omhandlede Ombytning af Consumtions = Afgiften imod en directe Skat. Et lignende Forslag var ogsaa under Omhandling i Nørrejylland's Stænderforsamling i 1836, men ved den endelige Afstemning bestemte Forsamlingen sig for ingen Petition i den Anledning at indgive (Bib. St. Tid. 1836, II. Pag. 2171). I den Kongelige Bekjendtgjorelse til Østifternes Provindstalsstænderforsamling af 19de September 1838 blev det i Anledning af det ovennævnte Andragende tilkjendegivet bemeldte Forsamling, at Hs. Majestæt, efter paa det Noieste at have overveiet, paa den ene Side alle de Grunde, der kunne ansøres til Bedste for Consumtionens Ophævelse mod Bederlag for den Kongelige Kasse ved anden Skat, og paa den anden Side de af Provindstalsstænderne selv erkjendte store Vanskeligheder og Betænkeligheder, der møde ved en saadan Forandring, havde fundet disse saa overveiende, at Allerhøiøstfamme ikke havde anseet det hensigtsmæssigt at anstille de af Stænderne an-

givne nærmere Undersøgelser, hvorom Hs. Majestæt forudsaae, at de ikke vilde føre til noget Resultat.

General = Toldkammer = og Commerce = Collegiets allerunderdanigste Betænkning af 17de October 1837 havde de daværende Deputerede for Finantserne erklæret i Hovedsagen aldeles at tiltræde, idet Deputationen i Særdeleshed med Hensyn til den Kongelige Kasses Lærv, paa det Bestemteste fraraadede den da foreslaaede Forandring, ligesom ogsaa Rentekamret fandt, at endsskjøndt ikke uvigtige Grunde talte for Consumtions = Afgiftens Ombytning med en directe Skat, naar denne retfærdigen og billigen kunde fordeles paa Vedkommende, overveiende Grunde dog, især under de daværende Tidsomstændigheder og øvrige Forhold i 1838, gjorde en saadan Forandring, som den af Østifternes Stænderforsamling af 1835—1836 i Forslag bragte, utilraadelig.

Det var ikke saameget de indre og ydre Fortrin ved Indførsels = Consumtionen og Formalingsafgifterne, der i 1837 og 1838 bleve fremhævede som Modgrunde mod den af Provindsialstænderne foreslaaede Convertering af bemeldte Afgifter, endsskjøndt General = Toldkammer = og Commerce = Collegiet ogsaa havde gjort disse Fortrin gjældende, som det fornemmelig var Hensynet, deels til Tidsomstændighederne, deels til det foreslaaede Vederlag for Finantserne, der gjorde det betænkeligt dengang at gaae ind paa den omspurgte Forandring i Beskatningssystemet. Det forbeholdes nedenfor nærmere at udvikle de ydre og indre Fortrin og Mangler ved det i Kongeriget hidtil gjældende Consumtions = Afgiftssystem, og paa dette Sted forbigaaes derfor den Deel af Discussionerne i 1835—1838, som angaaer denne almindeligere Side af Sagen; hvorimod man med Hensyn til de særdeles Grunde, som da bleve fremførte mod Østifternes Stænderforsamlings Petition, skal fornemmelig bede bemærket den Betragtning, at det maatte anses betænkeligt under de daværende Forhold, hvorvidt Toldsystemet vilde kunne undvære den i et Land af Danmarks geographiske Bessaffenhed vigtige Understøttelse, som Portopsynet afgiver for den indre Control, og som med bemeldte Opsyn vilde falde bort, samt hvorvidt Brændeviinsproductionens = Afgiften, naar samme, paa Grund af Formalings = Afgiftens Ophævelse, lagdes alene paa Karrummet, vilde

kunne paa betryggende Maade opkræves, idet den samlede Productionsafgifts Adskillelse i Redskabsafgift og Formalingsafgift altid afgiver en forøget Control, forsaavidt som Brændeviinsproducenten derved paa forskjellig Maade og i forskjellige Stadier kan controlleres. Fremdeles blev det specielt med Hensyn til det da foreliggende Forslag erindret, at en directe Afgift af den Betydning, at den skulde kunne give Finantserne Bederlag for de til Ophævelse foreslaaede Afgifter, vilde blive særdeles søelig, at den endnu mere end Consumtions-Afgifterne kunde ventes at ville fordyre Livet for den arbejdende Classe, at en saadan directe Afgift vilde falde meget vanskelig at fordele mellem Kjøbstad og Land og fremkalde mange Besværinger, samt ikke saa let som Consumtions-Afgifterne kunne middelbart føres over paa de mere Formuende, hvorhos det med Hensyn til Maaden, hvorpaa en saadan directe Afgift vilde være at opkræve, blev fremhævet, hvilke Vanskeligheder og Forviklinger der finde Sted ved Ligningen af Commune-Afgifter, og at det, hvad Hartkornet angaaer, var et Spørgsmaal, hvorvidt en Ligning paa dette hensigtsmæssigen kunde finde Sted, ligesom Finantserne i alt Fald ved Consumtions-Afgifternes Convertering til en directe Afgift vilde tabe den for Yderne umærkelige Indtægtsføøgelse, som ovennævnte Afgifter i Tidens Løb ved forøget Folkemængde og Forbrug med Sikkerhed kunde ventes at ville afgive.

Forsaavidt de sidstnævnte Grunde imod Converteringen af Consumtions-Afgifterne til en directe Afgift angaaer, da ere de vistnok ingen Forandring undergaaede siden 1838, og der kunde maaskee endnu være Joie til at gjøre disse gjældende, naar der for Tiden var Spørgsmaal om at ophæve Indførsels-Consumtionen og Formalings-Afgifterne, uden at der kunde paavises andet Bederlag for Statskassen end ved en directe Skat eller Ligning af Beskaffenhed, som den, hvorom der var Spørgsmaal efter Distrikternes Stænderforsamlings Andragende i 1835 — 1836. Men siden den Tid har meget forandret sig ved Kongerigets Told- og Consumtionsvæsen, saavel i Henseende til det Bederlag, der kan paavises for Statskassen, som navnlig ogsaa i Henseende til de Betæneligheder, hvilke tidligere bleve udtalte, angaaende hvorvidt Toldsystemet kunde undvære Portopsynets Assistance i

Kjøbstæderne, og hvorvidt Brændeviinsproductions = Afgifterne kunde ansees betryggede ved alene at lægges paa Karrummet.

Hvad nemlig først angaaer det Spørgsmaal, hvorvidt Toldsystemet efter Kongerigets Forhold kan undvære den Control, hvortil Portopsynet giver Anledning, da er det bekendt, at Smugleriet er betydelig aftaget her i de senere Aar, og at dette ikke mere skyldes en forbedret Opsynsførelse og strengere Bevogtning af Kysterne fra Land- og Søsidens, end den bedre Aand, som har gjort sig gjældende hos de Handelslende, og de rigtigere Anskuelser, som ere blevne udbredte, om Betydningen af Toldsvig. Til samme Tid have stedse flere Stemmer hævet sig imod den liden og tildeels illusoriske, men med megen Gêne i flere Retninger forbundne, Modvægt mod Smugleri, som Portopsynets Control i Provinds-Kjøbstæderne ved Hjælp af Passseersedler afgiver; og samtlige overordnede Embedsmænd ved Toldvæsenet have i sin Tid, med nogle Betingelser i Henseende til Kystopsynet m. v., bestemt udtalt sig for, at Toldsystemet, efter Toldvæsenets nærværende Standpunkt i Kongeriget, uden al Betænkelse kan give Afstald paa Understøttelsen af Kjøbstædernes Portopsyn, saa at dette altsaa ikke for Toldvæsenets Skyld længere behøves.

Ogsaa med Hensyn til den Betænkelse, at der ved hele Brændeviinsproductions = Afgiftens Ligning paa Karrummet tabtes den særlige Control, som ligger i bemeldte Afgifts Adskillelse i Redstabs- og Formalings-Afgift, have Tidsomstændighederne forandret sig saaledes, især ved Opsynsførelsens Forbedring, strengere Orden, hyppigere og noiagtigere Tilsyn med Brænderierne, at det maa ansees utvivlsomt, at Redstabsafgiften og Formalingsafgiften vedkommende Brændevin kunne sammendrages til een samlet Brændeviinsproductionsafgift pr. Td. Karrum, uden at ringeste Risiko deraf mere staaer til at befrygte for Statskassen. Og ikke blot kunne de ovennævnte Afgifter uden al Betænkelse nu saaledes sammendrages; men Brændeviinsproductions-Forholdene ere endog saaledes beskafne, at saadan Sammen dragning, som det eneste Middel, der kiendes, til at bevirke Lighed i Beskaffningen, bør finde Sted.

Brændeviinsproductionen har nemlig i en særdeles betydelig Grad udviklet sig her i Landet, fornemmelig i det sidste Decennium, hvilket deels hidrører fra den udvidede Brug af Kartofler som Brændemateriale, deels og fornemmelig fra Forbedring af Brændingsredskaberne, især ved Indførelsen af Dampapparater, deels ogsaa fra Udryddelsen af Smugbrænderierne i Jylland, ligesom fra den almindelige Udvikling af Landets materielle Kræfter i alle Retninger.

Den i Bilag Littr. A meddeelte Oversigt vidner noksom herom.

Betydelige Fremskridt er der ligeledes gjort saavel i Henseende til Udbringelse af et større Produkt, som i Henseende til Besparelse af Materiale, Tid og dermed atter i Forbindelse staaende Arbeidskraft, samt i det Hele i Henseende til billigere Production af Brændevin.

En nødvendig Følge af Brændeviinsproductionens Udvikling er, at enhver Ulighed i Beskatningen paa samme bliver mere følelig for Producenterne. Thi jo mere Productionen stiger, desto mere forøges Concurrencen om Afsetning paa Grund af Markedets rigeligere Forsyning, og naar først Producenterne ere nødsagede til at anstrænge deres Kræfter, for at lette deres Production og gjøre samme billigere, saafremt de ville bestaae i Concurrencen, da er det forklarligt, at enhver Ulighed i Beskatningen bliver af megen Betydning for de Bedkommende, og at Regjeringens Bestræbelser maae rettes paa at tilvejebringe den størstmulige Lighed, ikke blot i de egentlige Afgiftspositioner, men ogsaa i Henseende til Controllen med Afgifternes rigtige Erlægelse, fordi det ved Afgifter af den Størrelse, som de, der hvile paa Brændeviinsproductionen i Kongeriget, er at antage, at enhver Forskjel i Control, altsaa i Garantie for at Afgifterne rigtigheden erlægges, kan medføre en Forskjel i selve Afgifserlæggelsen.

Der svarede hidtil forskjellig Afgift af de Kjøbenhavnske Brænderier, af Kjøbstadbrænderierne udenfor Kjøbenhavn og af Landbrænderierne, samt af de udenfor Consumtionshegnene, men paa Kjøbstads Grund beliggende Brænderier. Afgiftspositionerne varierede igjen for Kjøbstadbrænderierne, eftersom de brugte Hvede eller andet Korn, eller Kartofler eller andet Materiale, og tørt Malt eller grønt Malt, samt for Landbrænderierne, eftersom der brugtes Hjælperedskaber eller ikke.

Det vil deraf erfares, hvor forskjelligartede Afgiftsnormerne inden 7de Octbr. d. A. vare, ikke blot paa de forskjellige Steder, sammenlignede med hverandre, men ogsaa, naar de forskjellige Brændeviinsbrændings-Metoder paa samme Sted sammenlignes, foruden at Controlen med de forskjellige Slags Brænderier ogsaa var aldeles forskjellig, og navnlig hvad Forholdet mellem Kjøbstads- og Landbrænderierne angaaer, medførte megen Ulighed i selve Bæftatningen.

Der er derfor vistnok al Opfordring til at træffe Foranstaltning til, at en af Landets vigtigste Erhvervsgræne, der staaer i saa noie Forbindelse med Algerbruget, ikke vedblivende skal lammes i sin Udvi-
 lling af et compliceret og for de forskjellige Producenter uligt Afgifts-
 system; og maa det saaledes erkendes, at en Forandring i det nærvæ-
 rende Afgiftssystem, sigtende til Lighed og Simpelted baade i Afgifts-
 og i Controlbestemmelser for alle Brændeviinsbrændere, er nødvendig, da ere alle Sagkyndige enige i at ansee det som afgjort, at Maalet
 ikkun lader sig naae ved at ophæve al Formalingsafgift, eller denne
 æquivalerende Afgift, af det til Brændeviinsbrændingen anvendte Mate-
 riale og at lægge den hele Brændeviinsproductions-Afgift med een sam-
 let Størrelse, eens for Kjøbstæderne og eens for Landet, paa Karrum-
 met, samt at opkræve den ved Hjælp af samme Control for Kjøbstads-
 brænderier og for Landbrænderier.

Conseqventsen heraf fører imidlertid til ogsaa at maatte foreslaae
 Formalingsafgiften af Korn til Meel, Gryn, Ol, Eddike, Kreaturføde
 m. v., altsaa al Formalingsafgift og med denne den hele Møllens og
 Maleværkscontrol affkaffet, fordi det vilde være saagodtsom umuligt at
 betrygge Statskassens Indtægt af Formalingsafgifterne af Sædevarer
 til anden Anvendelse end Brændeviin, naar Formalingsafgiften af
 Brændekorn m. v. ophæves, og fordi de i saa Fald tilbageblivende
 Formalingsafgifters Beløb i alt Fald vilde staae i et maadeligt For-
 hold til den bekoftelige Møllens og Maleværks-Control. Men ophæves
 først samtlige Formalingsafgifter, da medfører dette ikke blot, at Ind-
 førselsconsumtionen af de tilsvarende Artikler, saasom Meel, Gryn,
 Brød, Ol, m. v. ogsaa maa hæves, men Portconsumtionen overhovedet
 maa converteres til en anden Afgift, efterdi den i Provindskjøbstæderne

ikke vilde afgive et større Restbeløb, end at Administrationsomkostningerne vilde medtage henved Halvdelen af Brutto-Indtægten.

Disse Betragtninger i Forbindelse med den ovenangførte, at Toldsystemet nu formenes at kunne undvære Portopsynet, og den Omstændighed at Brændeviinsproductionen i Provindserne antoges at ville kunne bære en forøget Beskatning, i hvilken der kunde gives Finantserne idetmindste noget Bederlag for de Afgifter, som ønskes ophævede, istedetfor som af Stænderne i 1835 - 1836 foreslaaet, at søge Bederlaget alene i en directe Skat, førte General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet til i 1841 og følgende Aar igjen at optage de Undersegelser betræffende Indførselsconsumtionens og Formalingsafgifternes Ophævelse, som det for nogle Aar tilbage, i Anledning af Stændernes ovennævnte Andragende, ansaaes unyttigt, efter de daværende Tidsumstændigheder og efter hvad der da laa for, at fortsætte.

Der har fra bemeldte Collegiums Side været arbejdet Meget for denne Sag og i forskjellige Retninger. Flere Gange har Sagen i Kong Christian VIII's Tid tilsyneladende været sin Afgjørelse nær. Under 17de Juli 1844 blev det endogsaa paalagt General-Toldkammeret, som havde udsærlig foredraget Hs. Majestæt Sagen, at indkomme med Forslag til en Anordning desangaaende, der kunde forelægges de i samme Aar sammentrædende Stænderforsamlinger. Men da Resolutionen tillige indeholdt en heel ny Basis for Statskassens Bederlagelse, nemlig partiel Ligning paa Hartornet, istedetfor at General-Toldkammeret som en Deel af Bederlaget havde foreslaaet Forøgelse af Brændeviinsproductions-Afgiften, og det tilmed var befalet, at der om Sagen først skulde corresponderes med Rentekammeret, hvis Svar modtoges i April 1845, blev den givne Befaling umulig at udføre.

Hvad der overordentlig har hæmmet Consumtionens fra alle Sider som ønskelig, mulig og nødvendig anseet Ophævelse, er den altfor nøie Forbindelse, hvori dens Behandling, af Grunde, hvis Indflydelse de, der meest interesserede sig for dens Fremme, ikke have været istand til at overvinde, er blevet sat med Sagen om Ophævelse af Toldgrændsen mellem Danmark og Hertugdømmerne. Denne sidste Foranstaltnings politiske og commercielle Vigtighed og Nødvendighed var

under Forhandlingerne stadigen erkjendt. De forberedende Arbejder, som foreligge til Spørgsmaalets Løsning, vidne om Opgavens Vanskelighed, men ikke om dens Umulighed. Det stadige Haab, at see Consumptionens og Toldgrændsens Ophævelse samtidigen realiseret, svækkedes ved de stedse tiltagende politiske Forviklinger med Hertugdømmernes Provindstaltænderforsamlinger, men istedetfor at bevirke en Adskillelse af disse 2de vigtige Anliggender, saaledes at det førstnævnte, der var fuldkommen modent til Afgjørelse, særlig fandt denne, uden at præjudicere det sidstnævntes, foranledigede bemeldte Forviklinger alene en Temporiseren i Henseende til begge Anliggender, uden at gavne noget af dem.

I den Stilling har den nærværende Regjering arvet bemeldte Sager. Da Consumptionen i en Række af Aar har afgivet et stadigt Agitationsmiddel, hvergang der var Spørgsmaal om en Tilnærmelse eller fuldstændig Tilslutning mellem Danmarks og Hertugdømmernes indirecte Afgiftsvæsen, havde denne Omstændighed, i Forbindelse med Erkjendelsen af Nødvendigheden af det danske Toldsystems Frigjørelse for Portconsumtion m. v., inden det kunde passe til det slesvigiske, ladet Regjeringen ønske at bringe dette Anliggende til Afgjørelse allerede ved den første grundlovmæssige Rigsdag, men Mangel paa tilstrækkelig Tid, baade for Regjeringen til Lovforslagets Fuldførelse og, som det snart viste sig, tillige for Rigsdagen til sammes Behandling ved Siden af dens andre paatrængende Arbejder, forhindrede det.

Senere have Begivenhederne gjort en foreløbig Ordning af de herhen hørende Forhold nødvendig inden Rigsdagens Sammenkomst.

De hidtil bestaaende Consumtions-Afgifter, hvortil Brændeviinsproductions-Afgiften har været henregnet paa Grund af, at en væsentlig Deel af denne optræves i Form af Formalingsafgift, ere følgende:

1. Brændeviinsproductions-Afgiften. Denne har efter Middeltal af de 5 Aar 1844—1848 udgjort!	1,112,884 Rbd.
hvori dog fragaaer Consumptionens-Godtgjærelse for udført Brændeviin, forsaavidt Godtgjørelsen overstiger Indførselsconsumtionen af Brændeviin, nemlig	127,160 —
Altjaa igien Indtægt	985,724 Rbd.

Transport	985,724 Rbd.
(Aaret 1849 er, skøndt sammes Statistif er fuldført, ikke taget med i Betragtning paa Grund af den fiendtlige Occupations længere Varighed, og fordi 2de Krigsjaar i en Gjennemsnitsberegning for 5 Aar kunde besyngtes at give for stor Misvissning).	
2. Formalingsafgift af Malt til Ol og Eddike, efter Fradrag af den Consumtions-Godtgjærelse af Ol og Eddike, som overstiger Indførselsconsumtionen af samme Gjenstande	77,728 —
3. Formalingsafgift af Sædeværer til al anden Anvendelse end Brændeviin, Ol eller Eddike, efter Fradrag af den Indførsels-Consumtionen af Brød overstigende Consumtionsgodtgjærelse af samme Gjenstand	166,906 —
4. Indførselsconsumtionen af de ifølge Tarifen af 22de November 1837 ved Indførselen til Kjøbenhavn og Provindskjøbstæderne consumtionspligtige Gjenstande, efter Fradrag af Consumtions-Godtgjærelserne	442,290 —
5. Personel-Consumtion, der lignedes af hvert Steds Dyriighed og Told- og Consumtions-Inspecteur paa de Udenbyesboende paa Kjøbstadgrund i Dvereenstemmelse med allerhøieste Resolution af 8de September 1824	4,825 —
Altsaa have samtlige Consumtions-Afgifter med hvad dertil henregnes, efter Fradrag af Consumtions-Godtgjærelserne udgjort efter Middeltal af de ovennævnte Aar	1,677,473 —
eller afrundet circa	1,677,500 Rbd.

Hvad den første af de ovennævnte Afgifter angaaer, nemlig Brændeviinsproductions-Afgiften, da er der i Principet iffe

let nogen Afgift, som i høiere Grad forener Betingelserne for en in-
 directe Afgifts Henfigtsmæssighed. Den hviler paa et Consumtibil,
 der er Gjenstand for et hidtil stigende Forbrug, og skjøndt den for en
 væsentlig Deel rammer den arbejdende Klasse i Samfundet, fordyrer
 den dog ikke for samme nogen egentlig Nødvendighedsartikel, men et
 Consumtibil, der, om det end ikke kan henregnes til Luxusgjenstande
 for Almuen, dog altid maa ansees for at være eller ønskes at kunne
 blive af de undværlige Forbrugsgjenstande, hvorom andre Landes Ex-
 empel, navnlig hvor Maadeholdsforeninger have virket mere end hidtil
 her, bærer Vidnesbyrd. Brændevinets Beskatning afgiver en passende
 Modvægt imod sammes umaadeholdne Nydelse, og, hvad der formeent-
 lig er af megen Vigtighed, Beskatningssystemet med sammes Control-
 forholdsregler medfører, ikke blot, at Materiale, ifkun undtagelsesviis
 og i Smug spildes ved sletdrevne Huusholdningsbrænderier, men at
 Brændeviinsproductionen endog udvikles, deels ved Indførelsen af nye
 Opfindelser, fornemmelig sigtende til Brænderedskabernes bedre Anvend-
 else og Besparelse af Tid, deels ved den Orden, som Controlen og
 den Anspænding af Kræfterne, som Afgifterne til Statskassen i For-
 bindelse med Concurrencen medfører. Brændeviinsproductionens Udvik-
 ling vil efter al Sandsynlighed befordres ved at hele Afgiften lægges
 paa Karrummet, hvorved Brændeviinsbrænderne faae større Frihed i
 Henseende til Anvendelse af Materialierne. Derved opnaaes tillige
 den Fordeel, at Genhed indføres i Beskatningsmaaden og Controlen
 med samtlige Brænderier, og at de med en Deel af Productions-Af-
 giftens Udredelse som Formalings-Afgift forbundne Ulemper hæves,
 navnlig den Ulempe, at Byrden af Controlen med Brændeviins-For-
 malingsafgiftens Erlæggelse hviler ikke blot paa Brændeviinsbrænderne,
 men ogsaa paa Møllerne og de Møllesøgende, samt paa alle Afgifts-
 ydere ved Indgangen til Kjøbstæderne, istedetfor at, naar hele Bræn-
 deviinsproductions-Afgiften lægges paa Karrummet, vil Brændeviins-
 brænderen alene føle Byrden af samme, og Controlen vil endog kunne
 indrettes saaledes, at selv Brændeviinsbrænderne ville komme til at
 føle denne Byrde mindre end de med det hidtil gjældende Afgifts-
 system forbundne Controlbestemmelser. Ligeledes vil Productions-Af-

giftens Ligning alene paa Karrummet medføre den Fordeel, at Controllen bliver billigere, da der af de med Formalingsafgifternes og Portconsumtionens Opkrævelse forbundne Omkostninger kan antages at falde en ikke ubetydelig Deel paa Formalingsafgiften af Sædevarer til Brænding.

Brændeviinsproductions-Afgiften vil saaledes, foruden at den i Henseende til sin Beskatnings-Gjenstand er aldeles principmæssig, ogsaa kunne i en sjelden Grad forene de ydre Fortrin, at indbringe særdeles betydeligt, at opkræves med Simpelt og Letthed, samt med Byrde for saa Afgiftsydere og for disse endda medføre en forholdsmæssig ringe Gæne.

Hvad den anden af de ovennævnte Consumtionsafgifter, nemlig Formalingsafgiften af Malt til *Ol* og *Eddike*, angaaer, da ere vel de nævnte Gjenstande i mange Lande fundne at egne sig til at beskattes, og Formalingsafgiften af Malt til *Ol*, der udgjør den langt overveiende Deel af den ovenfor anførte Sum, har heller ikke afgivet nogen ubetydelig Indtægt hersteds. Men da Controllen med *Ol*- og *Eddike*-productionsafgifterne her ikke, som det ellers nok lader sig gjøre ved en anden Beskatningsmaade, føres hos selve *Ol*- og *Eddike*-bryggerne, men derimod paa Møllerne, og hvilket er nødvendigt, naar Controllen skal være fuldstændig, tillige ved Indførselen til de consumtionspligtige Stæder, hviler Byrden af de fornævnte Afgifters Opkrævning mere eller mindre paa alle Afgiftsyderne, og der gaaer derfor det Samme om denne Deel af de almindelige Formalingsafgifter, som om den Deel, der hviler paa Brændeviinsproductionen og paa Sædevarer til anden Anvendelse end Brændeviin, *Ol* og *Eddike*, hvorom nedenfor. Den hidtil gjældende Beskatningsmaade af *Ol*- og *Eddike*-productionen har desuden det Særegne ved sig, at, endskjøndt Consumtions-Godtgjørelse ikke udbetales ved de nævnte Artikers Udførsel til Landet i Danmark, alene med Undtagelse af Forskjellen mellem Indførsels-Consumtionen i Kjøbenhavn og Provindsstæderne efter Pl. af 5te April 1841 § 5, ifrt. med Pl. 30te Novbr. 1842 og Pl. 5te Mai 1847 § 4, var Beskatningen af de nævnte Artikler dog nærmest beregnet paa Kjøbstædernes Forbrug, saa at den Deel af det hidtil havde Indtægts-

beløb af de heromhandlede Formalingsafgifter, som skyldes Landboernes Forbrug af *Ol* og *Eddike*, tilvirket i Kjøbstæderne, og som muligt ikke er ganske ubetydelig, uden at nogen Opgjørelse deraf dog lader sig iværksætte, vilde kunne tabes ved Anlæg af større og veldrevne *Ol*- og *Eddike*bryggerier, t. Ex. i Forbindelse med de privilegerede Landbrænderier. Det kunde saaledes kun møde liden Betænkelse at convertere en Afgift som Formalingsafgiften af *Malt* til *Ol* og *Eddike*, naar det først var fundet hensigtsmæssigt eller nødvendigt at foretage saadan Forandring med Brændeviinsproductionens Besfatningsmaade, at Formalingsafgiften af Sædevarer til Brændeviinsbrænderien aldeles ophæves.

Den 3die Hovedart af Consumtions-Afgifter i Kongeriget er Formalingsafgiften af Sædevarer til anden Anvendelse end Brændeviin, *Ol* og *Eddike*. Hvorvidt den bekostelige og byrdefulde Møllecontrol og den Deel af Portopsynets Udgifter og Gøne, som kan regnes Formalingsafgifterne til Last, idet Møllecontrollen maa fuldstændiggjøres ved Portopsynet, kan betale sig i Forhold til Øerne og til den Indtægt, som Statskassen, ifølge det Ovenførte, har havt af andre Formalingsafgifter end den til Brændeviin, vil formeentlig blive klarere ved noget nærmere at undersøge det heromhandlede Slags Formalings-Afgifters og tillige Møllecontrollens Beskaffenhed.

Formalings-Afgifterne af Sædevarer til al anden Anvendelse end Brændeviin, *Ol* og *Eddike* hvile, ifølge denne deres tarismæssige Betegnelse, paa Forbruget af Meel, Gryn, Stivelse, Pudding og Kreaturføde i Kjøbstæderne; deres væsentligste Gjenstand er selvfølgelig Meel og Gryn. De have det Fortrin for Formalings-Afgifterne af Sædevarer til Brændeviin, *Ol* og *Eddike*, at de ere lige høie i Kjøbenhavn og Provindskjøbstæderne; og, endskjøndt Byrden af Controllen med deres Opbehold ikke som ved disse hviler i Hovedsagen paa visse Classer af Næringsdrivende, undtagen i Kjøbenhavn paa Bagere og Meel- og Grynhandlere, hvorimod i Provindskjøbstæderne Indvaanerne i Almindelighed, foruden Møllerne i Sædeleshed, følte Byrden af Controllen derved, have de her omhandlede Formalings-Afgifter dog det Fortrin fremfor Formalings-Afgifterne af *Malt* til *Ol* og *Eddike*,

at de hvile paa Gjenstande, hvoraf Forbruget udebliveligt maatte stige med den tiltagende Folkemængde i Stæderne, og at de sølgelig kunde ventes stedsse at ville indbringe noget om end lidet mere. En noiagtig Sammenligning for de forløbne Aar, om hine Formalings-Afgifters Forøgelse, lader sig dog af den Grund ikke anstille, at en betydelig Deel Meel og Gryn indføres til Kjøbstæderne mod Consumtions Er-læggelse, hvormod der af Ol ikkun indføres lidet fra Landet og Her-tugdømmerne, og hvad der indføres af Eddike kan ikke gjøre Udslag. Af denne sidste Omstændighed følger imidlertid, at det ved det her gjældende Slags Formalings-Afgifter, endnu mere end ved Formalings-Afgifterne af Malt til Ol og Eddike, er Tilfælde, at den paa Møllerne førte Control med deres Opkrævning alene kan fuldstændiggjøres, ved at Portconsumtion samtidig opkræves af det Meel og Gryn m. v., som indføres til Stæderne uden Formalings-seddel. Det er saaledes en væ-sentlig Ulempe ved de heromhandlede Formalings-Afgifter, som ved alle de andre, at endssjødt de ikke i nogen betænkkelig Grad fordyre de første Fornødenhedsartikler, paa hvilke de hvile, maa deres Opkrævelse dog, formedelst Møllecontrolen og den Andeel, der maa tilregnes denne af de med Portopsynet forbundne Udgifter og Indskrænkninger af den frie Samfærdsel, antages at medføre uforholdsmæssig Beføstning og Controlbyrde for Øerne.

Den 4de Hovedart af de danske Consumtions-Afgifter er, som ovenfor anført, Indførselsconsumtions-Afgifterne af de ifølge Tarifen af 22de Novbr. 1837 ved Indførselen til Kjøbenhavn og Pro-vindskjøbstæderne consumtionspligtige Gjenstande, der findes angivne efter deres finansielle Betydenhed i det statistiske Tabelværks aarlige Publicationer fra 1838 til 1849 incl. Det er mod denne Deel af Consumtions-Afgifterne, den saakaldte Portconsumtion, at de fleste og vægtigste Stemmer have reist sig, og det er om dennes Ophævelse, der drager Formalings-Afgifternes efter sig som en uundgaaelig Folge, — ligesom paa den anden Side Portconsumtionen alene dog ikke i Pro-vindskjøbstæderne kan lønne sig uden Formalings-Afgift, — at der fornemmelig er Spørgsmaal.

Indførsels-Consumtions-Afgifterne i Kongeriget ere meget gamle.

I de ældste Tider sammenblandes de hyppigen med Told, og denne Ubestemthed har tildeels endnu vedligeholdt sig i Sprogbrug, ligesom man møder Spor af samme i Udtrykket „at tolde“ og „Toldforn“ om den Sæd, som hyppigen gives Møllerne istedetfor Malepenge. Først hen i det 17de Aarhundrede adskilte man Consumtions=Afgifterne under Navn af Bise eller Accise fra Toldafgifterne. I Kong Christian IV.s Frdg. og Toldbrulle af 3die Febr. 1625 omtales saaledes Accise af Ol, Mjød, Must, Melss og Brændeviin. Under Accise indbefattedes ogsaa Formalings=Afgifterne, i Henseende til hvilke Grunden til Møllecontrollen lagdes ved Kong Fredrik III.s Frdg. af 13de August 1651. Senere har det nærværende Consumtions=Afgiftsystem udviklet sig gennem en talrig Række af Lovbud, blandt hvilke Frdgrne af 1ste Mai 1672, 13de Octbr. 1688, 31te Decbr. 1700, 24de Decbr. 1760, 15de Octbr. 1778, 13de Jan. 1783, 1ste Febr. 1797, 21de Octbr. 1803, 6te Juni 1806 og 23de Octbr. 1811, samt endelig Frdgn. 22de Novbr. 1837 fornemmelig komme i Betragtning. Som bekendt deelte Consumptionen sig tilforn i Kjøbstad=Consumtion og Land=Consumtion, hvilken sidste, der bestod af Familiefkat, Folkeffat, Staldffat m. m., efter at være undergaaet flere Forandringer, i Aaret 1813 gif ind under de gamle Hartfornsffatter, som atter i 1818 gif ind under Landffatten.

Indførsels=Consumtionen, som den er i Kjøbenhavn og indtil 7de Octbr. d. A. var i de øvrige Kjøbstæder i Kongeriget, fremtræder i sin ydre Form som landværts eller søværts Consumption, men Afgifts størrelserne ere de samme, alene med den Forskjel, at der af den søværts Consumption, der ogsaa i de maanedlige Extracter henføres under Toldafgifterne, ligesom af Tolden, beregnes 6 pCt. i Sportler, hvilke, siden 1ste Januar 1841 komme Statskassen tilgode. Den landværts Consumption i hele Danmark har udgjort i Gjennemsnit omtrent 80 pCt. og den søværts Consumption 20 pCt. af Indførsels=Consumtionens samlede Brutto=Beløb, uden Fradrag af Godtgjørelserne. I Kjøbenhavn alene udgjør den landværts 71 pCt. og den søværts 29 pCt., i Provindskjøbstæderne udgjorde hiin derimod de 88 pCt. og denne ifkun 12 pCt. af den samlede Indførsels=Consumtions Brutto=Beløb. Consumptionen beregnedes forøvrigt ikke blot af Kongerigets egne consum-

tionspligtige Frembringelser, naar disse indføres til Kjøbstæderne i Riget, men ogsaa af Hertugdømmernes lignende Frembringelser og de tilsvarende fremmede, forsaavidt de sidstnævnte vare toldfrie (Frdgr. 22de Novbr. 1837 § 3 og 1ste Mai 1838 §§rne 6 og 18). Ved Udførselen af Kjøbstad godtgjordes Consumtionen overeensstemmende med Frdg. 22de Novbr. 1837 § 10, undtagen for Brændeviin, Ol og Eddike, af hvilke Artikler Productionsafgifterne alene godtgjordes ved Udførselen til consumtionsfrie Steder, saasom Udlandet, Colonierne, Hertugdømmerne, de nordlige Bilande og Bornholm, samt ved Udførsel med Skibe som Skibsprovizion og til Fiskeri i aaben Sø. For at kunne fordres, skulde den tarismæssige Consumtions-Godtgjørelse udgjøre i Kjøbenhavn 2 Rbd. og i Provinds-Kjøbstæderne 48 Rbf eller derover. Dog er ved Pl. 5te April 1841 § 5 provisorisk og ved Pl. 30te Novbr. 1842 endelig bestemt, at Forskjellen mellem Consumtions-Godtgjørelsen i Kjøbenhavn og i de andre consumtionspligtige Steder maa udbetales, naar Brændeviin, Ol eller Eddike udføres fra Kjøbenhavn til noget Sted paa Landet i Danmark, forsaavidt som der paa engang udføres af Brændeviin 1 Anker, uden Hensyn til Gradstyrken, og af Ol eller Eddike 1 Tde. eller 136 Potter. Indførselsconsumtions-Afgifterne vilte paa circa 60 Artikler, hvoraf dog nogle alene vare consumtionspligtige i Kjøbenhavn, saasom fornemmelig Haugevæxter og Frugt, Muursteen, Tagsteen og Kalk.

Ved Frdgn. 22de Novbr. 1837 ophævedes Consumtionen af omtrent 90 forskellige Gjenstande i Kjøbenhavn og 60 i Provinds-Kjøbstæderne. Derhos er Consumtionen af flere Artikler betydeligt høiere i Kjøbenhavn end i de andre Kjøbstæder, nemlig fra circa 25 pCt. indtil over 100 pCt. høiere. — Uligheden finder, foruden ved Brændeviin og Ol, fornemmelig Sted med Hensyn til Brændsel, Hornqvæg, Faar og Lam, Kjød, Fjærtræ, Smør, Fisk og Lys.

Indførsels-Consumtionen er saaledes fornemmelig beregnet paa Forbruget af de paagjældende Gjenstande i Kjøbstæderne, om end ikke paa Kjøbstad-Indvaanernes eget Forbrug, idet en Deel consumtionspligtige Gjenstande altid fortæres af Landboerne ved deres Nærværelse i Kjøbstæderne. Desforuden rammes Landboen ogsaa paa anden Maade,

end netop for hvad han fortærer i Kjøbstæderne, af Indførsels-Consumtionen og de til samme svarende Formalingss-Afgifter, de els fordi Consumtions-Godtgjørelsen er bunden til et vist Minimum, som det ikke altid er sagt, in specie ikke i Kjøbenhavn, at de af Landboen i Kjøbstaden hyppigen tilforhandlede consumtionspligtige Gjenstandes tariffmæssige Godtgjørelse beløber; de els kjøber Landboen mange Artikler i Kjøbstæderne, som baade directe og indirecte kunne være fordyrede ved Consumtionen, forsaavidt som denne bidrager til at forhøie Arbejdslønnen og Productionsomkostningerne i Almindelighed i Kjøbstæderne, de els endelig er det, hvad den egentlige Indførsels-Consumtion angaaer, et meget tvivlsomt Spørgsmaal, der neppe aldeles tilfredsstillende lader sig bevare, hvorvidt den ved Indførselen til Kjøbstæderne erlagte Consumtions-Afgift bæres af Importeuren, i Regelen — idetmindste for de større Partier — Landboen (Producenten) eller af Kjøbstadindvaaneren (Consumenten). At Landboen, som i Almindelighed kan antages selv at føre sine Consumtibilier til Torvs og derfor hyppigen kommer i Berørelse med Portopsynet og sammes Control, i en betydelig Grad maa føle de med Portconsumtionen forbundne Controlbyrder, Tidspilten og Gænen af samme, er utvivlsomt, og det kan endog antages, at Landboerne paa mange Steder langt mere, end Kjøbstadindvaanerne, rammes deraf. Men det er derhos ikke til at afgjøre, om Landboerne ere istand til at lægge hele Indførsels-Consumtionen for de Varer, de bringe til Torvs, paa Kjøbstadindvaanerne, eller om de ikke i mange Tilfælde ganske, eller i alt Fald tildeels, selv maa bære samme. Markedets Forsyning, Varernes Bessaffenhed og i Almindelighed alle de Omstændigheder, som udøve Indflydelse paa Markedsprisen ved Kjøb og Salg, komme herved i Betragtning, uden at det nærmere lader sig bestemme, i hvilket Forhold Indførsels-Consumtionen bæres af Kjøbstadbeboeren og af Landmanden. I flere Provindskjøbstæder er det vel en hyppig Kjendsgjerning, at Consumtibilernes Torvpris eller Salgsprisen mellem Mand og Mand forstaaes om Varerne uden Consumtion, hvilken sidste Kjøberen særskilt maa erstatte Sælgeren. Men ikke desto mindre lader det sig dog med megen Sandsynlighed antage, at Landboen oftere udreder en ikke uanseelig Deel af Consumtionen.

Foraaaviddt Consumtions=Afgifterne efter det Foransførte ramme Consumenterne, er det at bemærke, at de i Hovedsagen hvile paa den store Masses Fornødenheder og at den større Deel af samme følgeligt umiddelbart affholdes af den simplere Klasse i Kjøbstæderne; men ligesom en Deel Consumtions=Afgifter dog udelukkende ramme de mere Formuende, saasom de, der hvile paa Bildt, Østers, Skildpadder og tildeels Hvedemeel og Hvedebrød, saaledes maae de antages i Almindelighed forholdsmæssigen at fordele sig paa de mere Formuende igjennem Arbejdslønnen og Productionsomkostningerne overhoved.

Om den under Nr. 5 opførte Afgift, nemlig Personel=Consumtionen, er kun lidet at bemærke.

I de ældre Tider kunde der ikke let blive Spørgsmaal om saadan Afgift, da Frdg. 28de Januar 1682 § 10 forbød at opbygge Huse udenfor Kjøbstæderne paa deres Grund. Efterhaanden som Kjøbstædernes Zorder begyndte at udsiftes, fandtes dog, at Consumtionsvæsenet ikke burde lægge Hindring i Veien herfor, men for at Consumtions=Kassen ikke skulde lide ved, at saadanne Personer, der hidtil havde faaet deres consumtionsbare Varer i Kjøbstæderne, nedsatte sig udenfor disse, og derved bleve consumtionsfrie, blev det i Aaret 1797 paa Ansøgning først tilladt en Hjulmand i Rudkjøbing, ved allerhøieste Resol. af 24de Mai s. A., at nedsætte sig udenfor bemeldte Kjøbstad paa dens Grund, imod aarlig at betale 2 Rbd. for sig selv og for hver Person i hans Huus, undtagen Børn under 12 Aar, med den endnu gjældende Indskrænkning ikke at maatte brænde Brændeviin eller brygge Al til Salg, ved hvilken Afgift Supplicanten sattes i Klasse med andre Haandværkere paa Landet, som ifølge Frdg. 31te Decbr. 1700 svarede 2 Rbd. aarlig i personel Consumtion. Derhos blev det daværende Bestindiff=Guineiske Rentes og General=Toldkammer allernaadigst bemyndiget, naar lignende Ansøgninger indkom, at bestemme samme Afgift. — Afgiften fandtes imidlertid snart for bebyrdende for Vedkommende, blandt andet af den Grund, at de hyppigen i smaae Partier, hvoraf Consumtionen ikke godtgjøres, forsynede sig med Consumtibilier fra selve Kjøbstaden, hvorved de ere bosatte, og ved allerhøieste Resolution af 6te April 1803 blev det derfor fastsat, at Afgiften i Fremtiden skulde, efter aarligt

Forflag af hvert Steds Told- og Consumtions-Inspecteur bestemmes pr. Familie efter Billighed og formodet Consumption. Heri skee den Forandring ved allerhøieste Resolution af 8de September 1824, at Afgiften skulde for Fremtiden qvartaliten foreslaaues af vedkommende Inspecteur i Forbindelse med Stedets Dyrighed, og derefter indstilles til General-Toldkamrets Approbation, hvorhos tilføiedes, at Afgiften, efter at være approberet, i Mangel af mindelig Betaling, maatte indrives ved Udpantning ligesom andre Skatter og Afgifter. Deri er ingen Forandring senere skeet.

Personel-Consumtionen varierer nu ikke blot meget betydeligt i Henseende til Størrelsen af de paaligede Bidrag paa de forskjellige Steder, hvor Principet for samme dog er eet, nemlig at bemeldte Consumption skal være en directe Recognition, svarende til hvad de Paagjældende, hvis de havde boet indenfor Consumtionshegnet, vilde havt at erlægge i indirecte Consumtions-Afgifter; men der finde desforuden andre Abnormiteter Sted. Saaledes beregnes der paa flere Steder, aldeles ikke Personel-Consumtion af Kjøbstadafbyggerne, men Consumtionsvæsenet søger i det Sted saagodt som muligt at opkræve de ordinaire indirecte Consumtionsafgifter af hvad de Paagjældende faae tilført fra Landet. Paa andre Steder beregnes Personel-Consumtionen alene af Vedkommendes præsumerede Brændselsforbrug.

Efter disse Bemærkninger om de paagjældende Afgifters Væsen skulde deres Fordele og deres Mangler, paa hvis Afveining mod hverandre det kommer an ved Spørgsmaalet om deres Ophævelse, kortelig werde fremsatte.

Hvad først Fordelene angaaer, hvilke Indførsels-Consumtions-Afgifterne dele med Formalings-Afgifterne, med Undtagelse af Brændeviins-Formalings-Afgifterne, idet Brændeviinsproductions-Afgiften her i det Hele lades uomtalt, fordi der formeentlig ikke vil kunne være Spørgsmaal om denne Afgifts Ophævelse, da bør det vistnok strax komme i Betragtning, som særdeles vigtigt for den nationale Production, at disse Afgifter, der efter deres Natur ikke let kunne komme til at ramme de skatteydende Borgeres Capital, i og for sig ere meget moderate, tildeels endog meget lave og ikkun enkelte, med særdeles

Hensyn til deres Værdighed, høie. De variere fra omtrent 1 til 33 pCt. i Kjøbenhavn og fra circa $\frac{1}{2}$ til 24 pCt. i de andre Kjøbstæder af Værdens Værdi; men efter de Calculer, som ligge til Grund for det Provincialstændersforsamlingerne i sin Tid forelagte Udkast til den nugældende Forordning af 22de November 1837, kunne dog de gjennemgaaende Middelsørrelser, hvor særegne Omstændigheder ikke talte for en lavere eller højere Ansættelse, anslaaes til 2 pCt. som Minimum og 8 pCt. som Maximum; og ved de foransførte Værdiansættelser, som ere de samme, der fulgtes ved Consumtions-Afgifternes Regulering i 1835—1837, er det endda at bemærke, at Priiserne paa de første Nødvendighedsartikler, som herved fornemmelig komme i Betragtning, vitterligen ere siden den Tid betydeligen stegne, ikke blot i Kjøbenhavn, men ogsaa i Provindsstæderne, — en Kjendsgjerning, som udstrækker sig, formedelst de lettede Communicationsmidler, især Dampskibsfarten, endog til Stæderne i det nordlige og vestlige Jylland. En Følge deraf er, at Consumtions-Afgifternes Procentsørrelse i Forhold til Værdens Værdi bliver saameget mindre. Dernæst er det en Fordeel ved de paagældende Afgifter, at de, i og for sig lave, afpasses noie efter Bedkommendes Forbrug af de afgiftspligtige Consumtibilier, og det saavel, naar forskjellige Individuer sammenlignes, som naar der sees hen til de samme Individuers forskjellige Forbrug til forskjellige Tider, saa at det kan antages, at Enhvers Afgiftsbyrde forsaavidt staaer i det rigtige Forhold til hans Skatteevne, som Forbruket af de paagældende Consumtibilier svarer til Bedkommendes Gyne til at kjøbe dem. Derhos have Consumtions-Afgifterne det Fortrin, at de ikke blot, om endog i et ubestemt og ubestemmeligt Forhold, bæres baade af Landboerne og Kjøbstadindvaanerne, altsaa baade af Producent og Consument, hvorved Afgiftsbyrden bliver saameget mindre sølelig for den sidste, men at de, forsaavidt de umiddelbare Consumenter angaaer, hvoraf Pluraliteten horer til den mindre formuende Klasse i Samfundet, hvilken man maa ønske saalidet som muligt beskattet, ikke kunne antages med hele deres Byrde at hvile paa dem, hvortilmod de igjennem Arbejdslønnen og de øvrige Productionsomkostninger fordele sig jævnt opad og for en stor Deel saa-

ledes overføres paa de mere Formuende. Det er en ikke uvigtig Betragtning ved de paagjældende Afgifter, at forsaavidt de, efter hvad ovenfor er anført, kunne antages for en Deel at bæres af Landboen eller Producenten, udredes de af ham for det meste netop ved det Tidspunkt, da han kommer til sine Penge igjen ved Salget af det af ham Producerede, altsaa paa en Tid, da han kan antages i Almindelighed at være bedst istand til at yde Afgift til Staten, og det er Landboen, der sælger i de større Partier, ved hvilke der altsaa fortrinsviis er Spørgsmaal om Evnen til paa engang at erlægge et større Afgiftsbeløb; hvorimod Kjøbstadindvaaneren, forsaavidt han bærer Consumtions=Afgifterne, har den Fordeel, at han i Almindelighed, naar han ikke gjør de paagjældende Artikler til Gjenstand for Handel som Næringsbrug, ikkun erlægger Afgifterne successtve med mindre og derfor ikke saa mærkelige Beløb. Hertil kommer endnu, at hvad Consumenterne saaledes maae bære af Afgiften, komme de, idetmindste som oftest, til at udrede umiddelbart for Forbruget, hvilket, som bekjendt, er en væsentlig Fordeel ved enhver Afgift med Hensyn til de ellers paaløbende Renter af samme. Eftersom Consumtionen godtgjøres ved Udførselen, hindre Consumtions=Afgifterne end ikke i nogen betydelig Grad de Kjøbstadindvaanere, som drive Udførselshandel med consumtionspligtige Artikler, saameget mindre, som der Intet er til Hinder for, at Bedkommende, ved at have Dplag paa Landet, istedetfor i selve Kjøbstæderne, endog kan undgaae at staae i Forfud med Consumtions=Afgifterne. Heller ikke bør det lades upaaagtet, at forsaavidt Producenterne, ifølge det Foransførte, kunne antages for en Deel at bære Consumtions=Afgifterne, rammes ogsaa Hertugdømmerne af samme, navnlig af den søværts Consumtion i Kjøbenhavn; hvorimod Kongerigets Beboere ved Consumtions=Afgifternes Convertering komme til at indemnisere Statskassen ogsaa for den ikke beregnelige Deel, som Hertugdømmerne kunne formodes at have baaret.

Fra det reent finantstille Standpunkt er det et stort Fortrin ved Consumtions=Afgifterne, at de opkræves med Lethed og uden Restancer, samt uden Credit, i hvilken sidste Henseende de endog nyde Fortrin for Tolden, ved hvilken Creditsystemet med Transit- og Creditoplag,

samt desforuden særlig Creditering af visse Afgifter, kan paadrage Statskassen Tab. Consumtions=Afgifterne afgive derhos en sikker aarlig Indtægt, paa hvilken der endog kan gjøres Regning i Krigs- og andre Tilfælde, hvor der paa Toldindtraderne kan spores en forstyrrende Virkning. Fremdeles staaer det med Sikkerhed til at antage, ikke blot at Indtægten af Consumtions=Afgifterne, uden at disse forhøies, stedsse vil tiltage med Folkemængden, men det kan, med Hensyn til den yderligere Udvikling af de materielle Kræfter, hvortil Danmark, naar dette Rige sammenlignes med Tydskland, England og Frankrig, maa ansees istand, endog antages, at Statskassens Indtægt af Consumtions=Afgifterne vil stige i et endnu større Forhold end Folkemængden; i hvilken Henseende bemærkes, at en Sammenligning mellem Consumtionsintraderne i Provindskjøbstæderne i 1805 og efter Middeltal af 1834—1836 paa den ene Side, samt mellem Folkemængden ligeledes i Provindskjøbstæderne i 1801 og 1834 paa den anden Side, viser, at hine i de circa 30 mellemliggende Aar mellem 1805 og 1834—1836 ere stegne i Forholdet 1:2, og Folkemængden fra 1801 til 1834 derimod ifkun i Forholdet 1:1½. Ifølge Folketællingen af 1845 var Folkemængden i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn fra regnet, i det siden sidste Folketælling forløbne Quinquennium forøget med 8,1 pCt. Consumtions=Indtægterne vise derimod en Forøgelse af 11,3 pCt., naar Aarene 1839 og 1844 sammenlignes. Efter det Foransførte kan altsaa det numeriske Indtægtsbeløb af Consumtions=Afgifterne, uden al Forhøielse af disse, ventes at ville tiltage; men derhos frembyde disse Afgifter en særdeles finantfiel Beqvemhed til at forhøies lidt eller meget, eftersom Omstændighederne og Finantsernes Trang udfræve.

§ 12 Ved Anordningerne af 21de October 1803 og 6te Juni 1806, hvorved de ældre Consumtions=Afgifter, ligesom Tolden m. v., bleve forhøiede gjennemgaaende med resp. $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ af Hovedafgifterne, frembyder den danske Finantshistorie Exempel paa, hvilke Resources Consumtions=Afgiftsystemet kan yde Finantserne under paatrængende Omstændigheder. En simpel procentviis Forhøielse af Consumtions=Afgifterne i Almindelighed har nemlig det Fortrin fremfor en lignende

gjennemgaaende Forhøielse af de fleste andre offentlige Afgifter, navnlig af de directe Afgifter, saasom paa Hartkornet, at hine, efter deres Natur og nærværende Størrelse, i Forhold til de beskattede Gjenstandes Værdi, maae antages at være modtagelige for en ikke ubetydelig Forhøielse, uden at man behøver at være Frygt for nogen særdeles skadelig Indflydelse paa Productionen i Almindelighed, saa at det indtil en vis Grad alene er fornødent at afsøge, hvorvidt Oppebørselen af den forhøiede Afgift kan sikkes mod Besvigelse.

Paa den anden Side ere derimod ogsaa meget væsentlige og overveiende Mangler forbundne med Indførsels-Consumtions- og Formalings-Afgifterne. Dog forudsættes den Bemærkning, at de Indvendinger, som gjøres mod de nævnte Afgifter, for en stor Deel ikke passe paa Hovedstaden. Man skal bestræbe sig for at sammensfatte hvad der i Almindelighed lader sig anføre mod de ommeldte Afgifter, uden dog paa dette Sted at fremhæve, hvilke Mangler der ere fælleds for Kjøbenhavns og Provindekjøbstadernes Consumtions-Afgiftssystem, og hvilke der ifkun gjælde det sidste. Derimod vil det nedenfor blive gjort til Gjenstand for speciel Undersøgelse, hvorvidt de nugældende Indførsels-Consumtions- og Formalings-Afgifter m. v. i Kjøbenhavn bør undergaae Forandring. Stændersforsamlingerne have i sin Tid søgt en væsentlig Indvending imod de nugældende Consumtions-Afgifter deri, at de for den største Deel hvile paa Livets første Fornødenhedsartikler, som forbruges i stor Mængde, og derved forbyrde Livet fornemmelig for den arbejdende Klasse. Det kan heller ikke nægtes, at selv om den arbejdende Klasse derved ikke saameget bebyrdes, fordi det vel i Almindelighed kan antages, at Byrden, som ovenfor bemærket, indirecte vælttes over paa de mere Formuende, kan det dog under visse Tidsumstændigheder, s. Ex. naar der til en Tid er Mangel paa Arbeidsfortjeneste, blive Tilfældet, at Consumtions-Afgifterne med et usforholdsmæssigt Beløb komme til at hvile paa den simple Mand, og under alle Omstændigheder er det uægteligt, at de nævnte Afgifter, mere end de fleste andre Skatter og Afgifter, maae virke til at forhøie Arbejdslønnen og saaledes forøge Productionsomkostningerne. Heller ikke kan det modsiges, hvad Stænderne i sin

Tid ligeledes have fremhævet, at Consumtions-Afgifterne hvile med et høist ulige Beløb paa de forskjellige Kjøbstæder, naar disse indbyrdes sammenlignes.

Af den under Lit. B. vedlagte tabellariske Oversigt vil erfares, at naar de paagjældende Afgifter efter Middeltal af Aarene 1844—1848 sammenlignes med Folkemængden i Kjøbstæderne efter Folketællingen af 1ste Februar 1845, findes Formalinge-Afgifterne af Sæd til anden Anvendelse end Brændeviin og Indførsels-Consumtionen samt Personelconsumtionen at have varieret fra 1 Rbd. 10 f . til 3 Rbd. 58 f ., medens Middeltallet, naar Kjøbenhavn og Ribe undtages paa Grund af deres særegne Stilling til denne Sag, har udgjort 2 Rbd. 21 f . pr. Hoved af Kjøbstædernes Folkemængde.

Årsagen hertil maa ikke alene søges i de forskjellige Forbrug af consumtionspligtige Gjenstande af de forskjellige Kjøbstæders Indvaanere, i den større eller mindre Lethed for Smuglert, som de forskjellige Kjøbstæders Localiteter frembyde, i Opsynets større eller mindre Duellighed og Paalidelighed, men ogsaa, og muligt fornemmelig, i det større eller mindre Forbrug af consumtionsafgiftsberigtigede Gjenstande ved Landboerne, deels i selve Kjøbstæderne, deels udenfor, paa Grund af at mange consumtionspligtige Artikler søges i Kjøbstæderne og udføres, uden at Consumtionen derfor godtgjøres. Til Uligheden i Afgiftsbeløb kommer den Ulighed for den ene Yder i Sammenligning med den anden, at Opsynets Eftersyn og Control ikke alle Steder kan være eens. Da imidlertid Ulighed, idetmindste tilsyneladende, er det uafskillelige Resultat af Sammenligninger mellem hvad der paa forskjellige Steder, omendstjøndt efter samme Tarif, ydes i indirecte Afgifter til Statskassen, bør der maaskee lægges mindre Vægt paa hvad der i foransførte Henseende er oplyst. Derimod rammer den Indvending de herommeldte Afgifter med fuld Føie, at de bidrage ikke blot til de ved sammes Oppebørsel ansatte underordnede og i Almindelighed slet lønnede Betientes Demoralisation, men til Ydernes overhoved og navnlig Almuens, som de fleste Kjøbstæders aabne og for ulovlig Indførsel slet tilgængelige Veliggenhed meget frister til Defraudation.

Men fremfor alle Indvendinger mod Consumtions-Afgifterne fortjener den at komme i Betragtning, at samme medføre høist skadelige og hæmmende Baand paa Samsfærdsefen. Formedelst Consumtions-Afgifterne stod hver Kjøbstad for sig som et specielt affluttet indenrigsk Toldsystem; og skøndt Affsondringen var blevet mindre streng og derfor mindre principstridig ved den Forandring, som er truffen i Henseende til Omførselen af Brændeviin, Ol og Eddike ved Pl. 5te April 1841 §§ 3, 4 og 5 jfr. med Pl. 30 November 1842, er det dog siensynligt, hvormegret de mange Consumtionsbarrierer have hæmmet den frie Samsfærdsel i Landet. Der gives neppe Noget i Landet, som ikke af egen Erfaring er overbevist om, hvor byrdefuld og hadesfuld Consumtions-Controllen og det idelige Portestersyn paa Reiser og i den daglige Passage gjennem Byerne er, om det end udøves med nok saa megen Conduite og Staaansomhed. Der er gjort ikke ubetydelige Anstrængelser og Opoffrelser for at lette Communicationsmidlerne og fremme Samsfærdsefen; men et af de Samsfærdsefen meest hindrende og besværende Baand var vistnok Portopsynet og den dermed forbundne Indretoldecontrol. Det lader sig vel ikke umiddelbart paavise og endnu mindre documentere med Tal, hvorledes Samsfærdsefen herved indskrænkes, og hvilken skadelig Indflydelse derved udøves paa den nationale Production; men der lader sig dog paavise de Hovedretninger, i hvilke Consumtionen virker hæmmende paa Samsfærdsefen. At de Reisende deraf føle sig besværede, og at dette Baand paa Persontransporten efter sædvanlig Erfaring tillige indvirker paa Vareførselen og Handelsomsætningen i Landets Indre er umiskjendeligt. At de Handlende i høi Grad føle sig bebyrdede ved Portopsynet og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, hvorved de foraarsages Uleilighed, Tidsspilde, Indskrænkning i Affætning og ligefremt Tab formedelst Ordensstraffe o. desl., som de paadrage sig, er ikke mindre indlysende. Det Samme gjælder om Enhver, hvis Næringsbrug eller Forretninger bringe ham i stadig Berørelse med Portopsynet; og den Uleilighed og Tidsspilde, samt det directe Pengetab, som man for det større Antal Ødere mindre kan bringe i Anslag, fordi samme fordeles paa en Masse Individider, udgjøre ingen ubetydelig Gjenstand for saadanne Afgifts-

ydere, med Hensyn til hvilke de hyppigen gjentages. Hertil kommer endnu, at Consumtions-Afgiftssystemet i flere Henseender har indskrænket den frie Benyttelse og Udvikling af Industrien. Saaledes medførte samme Vanskeligheder ved nye Mølleanlæg i Kjøbstæderne; det var til Hinder for flere nærbeslægtede Erhvervsgrenes Forening, saasom Mølleanlæg med Brødbagning og Udbrygning til Salg, eller med Brænde-
viinsbrænding, dette sidste Næringsbrugs Forening med Bageri, Meelhandel, Stivelsesfabrikation m. m; og overhoved virke Consumtions-Afgifterne hæmmende paa Industrien i Almindelighed derved, at de som hvilende paa de første Livsfornödenheder, nødvendigtvis maae udøve Indskyldelse paa Arbejdslønnen, hvilket bliver saameget mere føleligt, som baade Lovgivningen og den øvrige Lovgivning i Kongeriget binder de industrielle Anlæg for en stor Deel til Kjøbstæderne. Til disse Betragtninger over hvorledes Consumtions-Afgiftssystemet ligefrem virker indskrænkende paa Industrien, baade den høiere og lavere, vilde det ikke være vanskeligt at føie flere Exempler paa, hvorledes fornemmelig Kjøbstadindvaanerne, men ogsaa de nærmestliggende Landboere i mangfoldige Tilfælde hæmmes i deres Virksomhed og Samsfærdsel af bemeldte Afgiftssystem, saasom naar en Kjøbstadindvaaner har Jorder, der stode umiddelbart op til en Bagport i hans Gaard, hvilken Port han dog ikke tør benytte for Consumtionsvæsenets Skyld, men i det Sted ofte maa føie en lang, Tid spildende, Slid paa Heste og Vogne samt andre Omkostninger, altsaa directe og indirecte Pengetab forarsagende Omvei, fremdeles naar en Landbo, der boer lidt udenfor en Kjøbstad, har consumtionspligtige Varer at føie igjennem Kjøbstaden til et paa den anden Side beliggende Sted o. s. v. Der synes ogsaa at være saameget mere Anledning til at føie Klage over den med Consumtionen forbundne Hindring af Samsfærdsel og sammes øvrige Gøner og Indskrænkninger, som alle Steder ikke deraf rammes i lige Forhold; men Byrden fornemmelig bliver følelig for de Kjøbstæder, der ligge paa Hovedrouterne. Saaledes var Consumtionsvæsenet i Ringsted og Roeskilde t. Ex. en aldeles utaaelig Byrde for den megen Fragtkørsel og Productførsel mellem Kjøbenhavn og det vestlige Sjælland. Hertil kommer endnu, at de fra Consumtions-

væsenet uadffillelige Byrder og Indskrænkninger ofte kunne blive soleligere ved en vilkaarlig eller ikke conduitmæssig Behandling af vedkommende Embedsmænd og Betjente, som ere ansatte ved samme, og som det selv ved den største Strengthed og Control, samt ved det omhyggeligste Valg af Subjecter til Underbetjentsposter, dog ikke altid er muligt at forhindre i, at de kunne lade en urigtig Handlemaade falde sig til Last; ligesom navnlig Portopsynets og Portconsumtionens egen Natur medfører Rivninger mellem Afgiftsyderne og Consumtions-Betjentene, der frembringe gjensidig Pirrelighed og ofte lade det uafgjort, hvo der er den oprindelige Ophav til de mødende Meningsforskjelligheder. Toldadministrationen har havt daglig Leilighed til at overbevise sig om, hvor hadefuldt og byrdefuldt Consumtionsvæsenet forekommer, ikke blot den simple Mand, men næsten Enhver, der kommer i Berørelse dermed. Dette virker atter til at nedsætte det med Consumtionsvæsenet saa wie forenede Toldvæsen i det almindelige Dømmeme, og mangen en Control, mangt et Hverv, vedkommende Toldvæsenet, falder dobbelt besværligt i Udførelsen paa Grund af Consumtionsvæsenet. Det er temmelig almindelig antaget, at Consumtionsvæsenets Bestræbelser mod de ulovlige Landbrænderier i Jylland for en stor Deel i ældre Tid have havt mindre Fremgang paa Grund af Landalmuens Mistro og Forbittrelse mod det den forhadte Portconsumtionsvæsen. Endogsaa selve Sproget bærer, ved Benævnelsen „Posfigere“ om Toldbetjente, Bidnesbyrd om, hvorledes Consumtionsvæsenet er anseet, idetmindste i Hobens Dømmeme.

Ogsaa har den offentlige Mening deels igjennem Pressen, deels og fornemmelig igjennem Stænderforsamlingerne, paa det Bestemteste udtalt sig for Consumtions-Afgifternes Convertering.

Hertil kommer, som ovenfor allerede antydet, endnu den Betragtning, at den danske Portconsumtion, med hvad dertil hører, har afsigvet en væsentlig Hindring for at tilveiebringe Lighed mellem Kongerigets og Hertugdømmernes indirecte Afgiftssystem og endog blot mellem deres Toldsystem. Thi naar ikke Brændeviinsproductions-Afgiften i Kongeriget og Hertugdømmerne blev den samme, maatte Grændsetoldlinien mellem Nørre-Jylland og Slesvig, selv om al Differencetold

ophæves, vedblive for Brændeviinsførselens Skylb. Men en væsentlig Hindring for Indførelsen af samme Brændeviinsproductions = Afgift i Kongeriget og syd for Kongeaen maa søges i den noie Forbindelse, hvori det hidtilværende Brændeviinsproductions = Afgiftsystem har staaet med Portconsumtionen i Kjøbstæderne, hvilken Omstændighed medfører, at naar Brændeviinsproductionen skal beskattes paa samme Maade i Kongeriget og i Hertugdømmerne, eller Slesvig alene — og uden at Beskatningsmaaden bliver den samme, vil, som ovenfor bemærket, Genhed og Righed i Beskatningen aldrig kunne opnaaes, om end Afgifts størrelserne efter de forskjellige Beskatningsmaader beregnes nok saa nøiagtigt at skulle falde ud med samme Beløb — maa enten Formalingssafgift og Portconsumtion indføres hiinsides Kongeaen, hvad der naturligvis er ligesaa utilraadeligt som umuligt, eller Brændeviinsproductions = Afgiften i Kongeriget maa omdannes efter saadanne Regler, som kunne bestaae med en rigtig Beskatningstheorie. En saadan principmæssig Regulering af en fælleds Brændeviinsproductions = Afgift vil imidlertid uundgaaelig medføre Ophævelse af Formalingssafgift af Sædevarer til Brændeviin og derved atter, ifølge den ovenfor udviklede Tankefølge, tillige Ophævelse af de øvrige Formalingssafgifter og af Portconsumtionen i Kongeriget.

Hertil kommer endnu den meget vigtige Omstændighed, at som Opinionen engang har udviklet sig i Slesvig, vilde man, saalænge Portconsumtionen bestod i Kongeriget, ikke kunne faae den Tanke udryddet, at det ikke var Meningen ogsaa at bevirke denne Afgift indført i Hertugdømmet. Det var fornemmelig af dette Hensyn, som Hs. Majestæts Regjerings = Commissair for Slesvig med særdeles Styrke gjorde gjældende, at Portconsumtionen udenfor Kjøbenhavn blev hævet ved foreløbig Lov.

Naar det efter alt Foranførte allerede maatte anses onffeligt og for Provindskjøbstædernes Vedkommende nødvendigt, at Indførselsconsumtionen og Formalingssafgifterne i Kongeriget ophæves mod Bederslag for Finantterne, vinder dette Resultat afgjørende Vægt, ved at der tages Hensyn til, hvad de paagjældende Afgifters Oppebørsel koster, det er: hvormeget der af Yderne erlægges i Brutto = Consumtionsafgift

for den Netto-Indtægt, som Statskassen deraf oppebærer. Ifølge hvad der ved Indførsels-Consumtionens og Formalingsafgifternes Ophævelse kan bespares i Administrationsomkostninger paa det nugældende Udgiftsreglement, hvilke Bespareser, saa noie, som det er muligt efter Sagens Bessaffenhed, udvise, hvor stor en Dvotadeel af de nærværende fælleds Administrationsudgifter for Toldvæsenet og Consumtionsvæsenet, der falder paa de paagældende Afgifter, om hvis Ophævelse der er Spørgsmaal, kunne Oppebørselsomkostningerne ved disse anslaaes for hele Kongeriget til circa 23½ pCt. for Told- og Consumtionsstederne udenfor Kjøbenhavn 41½ — for Kjøbenhavn alene til 8 — medens Told- og Consumtions-Indtræderne tilsammen, ifølge et Middeltal af Aarene 1844 — 1848, have kostet at oppebære mellem 15 og 16 pCt af Brutto-Beløbet.

De paa Kjøbenhavn faldende Oppebørselsomkostninger ved Portconsumtionen og Formalingsafgifterne ere vel ikke betydelige for en indirecte Afgift, og dette gunstigere Forhold i Kjøbenhavn bidrager atter til at trykke Procentstørrelsen for hele Landet. Men naar man alene tager Hensyn til Provinds-Told- og Consumtionsstederne, og lader Kjøbenhavn, hvis Deelagtighed i de paagældende Afgifters Ophævelse senere vil blive gjort til Gjenstand for særegen Omhandling, være udenfor Betragtningen, da vil det skønnes, at Omkostningerne ved Indførsels-Consumtionens og Formalingsafgifternes Opkrævning staae i et for Yderne høist byrdefuldt Forhold til den Netto-Indtægt, som Statskassen deraf har. Foruden det Tab og de Udgifter, som den med Portconsumtionen og Maleværket forbundne Gæne, Tidsspilde, Bedærv af Varer, Confiskationer og Mulkter m. m. foranledige, have Yderne nemlig for hver 100 Rbd., der tilflyde Statskassen, at erlægge ved Told- og Consumtionsstederne i Provindserne omtrent 170 Rbd., og herved er endda ikke taget Hensyn til det Mere, som nu maa ydes til Statskassen, om end til en anden Afdeling af samme, formedelst Pensionernes større Beløb, i Forhold til som flere pensionsberettigede Embedsmænd behøves til Administrationens Bestridelse.

Naar man saaledes afveier det danske Consumtions-Afgiftssystemets Fordele og Mangler imod hverandre, og naar der navnlig tages Hensyn til det sidst Udviklede om de uforholdsmæssige Omkostninger, som ere forbundne med Indførsels-Consumtionen og Formalingsafgifternes Opkrævning ved Told- og Consumtionsstederne udenfor Kjøbenhavn, synes det, for de sidstnævnte Steders Bedkommende, ligesaa nødvendigt som ønskeligt, at bemeldte Afgifter ophæves mod et Bederlag til Finantserne, der kan udredes paa en for Yderne mindre byrdefuld og bekostelig, samt, fremfor Alt, for Samfærdselen og de materielle Kræfters Udvikling mindre hinderlig Maade.

Spørgsmaalet er imidlertid, om Converteringen lader sig udføre paa en for Nationalproductionen gavnlig og tillige for Statskassen betryggende Maade.

Det har, saa ofte det har været paa Bane at foretage Forandringer i Henseende til Consumtions-Afgiftssystemet, været erkjendt for et Hovedspørgsmaal, hvorledes Finantserne for de paagældende Afgifter kunde erholde Bederlag, og det er den Omstændighed, at Forholdene ikke have tilladt at sætte nogen bedre Afgift i Stedet, som har været til Hinder for Consumtionens Ophævelse tidligere.

Allerede i Aarene 1806 og 1807 blev det, efter Foranledning af den daværende Kronprinds, ved det forhenværende Bestindisk-Guineiske Rente- og Generaltoldkammer og senere ved den saakaldede Almindelige Finantscommission undersøgt, hvorvidt det kunde ansees tilraadeligt at ophæve saavel Portconsumtionen i de danske og norske Kjøbstæder, Kjøbenhavn undtagen, som Landconsumtionen og Familie-, Folke- og Staldskatten, og i sammes Sted at paaligge en anden mindre trykkende, men for den kongelige Kasse mere indbringende Afgift. Der blev herved lagt til Grund for Forhandlingerne et af daværende Deputeret i det Bestind. Guin. Rente- og Generaltoldkammer, Etatsraad Frelsen udarbejdet Forslag, der gik ud paa, at Formalingsafgiften af Korn til Brændevin skulde lægges over paa Brændingsafgiften, at afskaffe Portconsumtionen og ligge disse Afgifters daværende Netto-Verd paa Kjøbstædernes Indvaanere i visse Forhold efter Alder, Stand og Formue. Consumtionsvæsenet, saaledes modificeret, formeentes at kunne indføres

som Provindserne skulde paalægges til Fordeel for Kjøbenhavn, foruden at hele Fordelen af de ved Consumtionens Afløsning i Provindserne besparede Administrationsomkostninger beregnes Hovedstaden tilgode. Omvendt vilde Kjøbenhavn, istedetfor Consumtionens da beregnede Brutto-Beløb 341,786 Rbd. alene komme til at bære $\frac{7}{8}$ af 167,786 Rbd. 73,406 —

altsaa have en Fordeel af 268,380 Rbd.

eller naar fra hiint Brutto 341,786 Rbd. drages den calculerede Besparelse af Administrationsomkostninger i Kjøbenhavn, nemlig circa 50,000 Rbd., og det tiloversblivende Netto 291,786 Rbd. sammenlignes med Bederlaget 73,406 —

hvilke 218,380 Rbd.

mindre, end Hovedstaden, efter de bestaaende Beskatningsforhold, burde yde til Statskassens Bederlæggelse for Consumtionen, naar ikke dennes Dphævelse skal benyttes til at udjævne en i det Hele herskende Forskiel imellem Kjøbenhavns og det øvrige Lands, navnlig Provindskjøbstedernes Afgiftsbyrde.

At nu Kjøbenhavn overhoved skulde være prægraveret i Sammenligning med de andre Kjøbstæder i Henseende til Bidragene til de fælleds Statsfornodenheder og til Communalbyrder, er vel en Paastand, som temmelig hyppig er blevet fremsat og blandt andet ogsaa i 1841 officielt er bragt under Regjeringens Overveelse af Hovedstadens Communalbestyrelse. Men ligesom det danske Cancellie og Rentekamret ingenlunde vare enige i de da af Communalbestyrelsen opstillede Beregninger, og Spørgsmaalet vistnok i alt Fald tør kaldes tvivlsomt, forsaavidt dets Løsning paa en uimodsigelig Maade overhoved kan anses mulig, saaledes turde der vel være mindre Anledning til at indbringe det under den nærværende Sags Behandling. At det øvrige Land vistnok vilde findes villigt til at samtykke i en ufuldstændig Bederlæggelse for den Kjøbenhavnske Consumtion, naar Finanternes Tilstand tillod saadant, og en Dpgjorelse af Hovedstadens Skatteforhold, uden formelig nøiagtig Afregning med det øvrige Land, talte derfor, tør antages; men Finanternes Tarv fordrer Bederlag for Con-

sumtionen, og hiin Dpgjørelse af Bessatningsforholdet mellem Kjøbenhavn og det øvrige Land, navnlig Kjøbstæderne, vil dog ikke kunne føre til, at det skulde blive retfærdigt, at Kjøbenhavn befries for, og det øvrige Land overtager et Afgiftsbeløb, som ovenmeldt, af mellem 2 og 300,000 Rbd. En Bekræftelse herpaa indeholdes ikke alene i forskjellige tidligere Vota af Stænderforsamlingerne, saaledes af begge i 1835—1836 (N. St. I. Pag. 2426 og Vib. St. I. d. Pag. 1829—1830), om at Lighed i Consumtionsafgifterne i alle Kjøbstæder ei maatte søges opnaaet ved en Forhøielse af Consumtionsafgifterne udenfor Kjøbenhavn, af Viborgs Provindsstænderforsamling i 1840 (II. Pag. 71—72), om at Lighed i Brændeviinsbeskatningen ei maatte tilveiebringes ved Afgiftsforhøielse for Provindsbrænderierne; men er mere specielt udtalt i den Viborgske Stænderforsamlings Petitioner om Consumtionens Ophævelse af 1844 (Pag. XCIII sqq.) og 1846 (Pag. XLV sqq.). Den første af disse indstiller nemlig, at Kjøbenhavns Commune udreder det efter Forsamlingens Beregning manglende Beløb af 267,585 Rbd., hvorfor Forsamlingen ei har kunnet paavise Bederlag i Tilfælde af Consumtionens Ophævelse i Hovedstaden. Petitionen af 1846 gjentager samme Indstilling med Hensyn til et Beløb af 284,609 Rbd., hvilket Forsamlingens da opstillede Beregninger udviste som manglende i Bederlaget for Consumtionens Afløsning i Kjøbenhavn, idet iøvrigt Pag. XLVIII udtales en Tvivl om, hvorvidt Portconsumtionen overhoved bør hæves i denne Stad. Det kan heller ikke betvivles, at Distrikternes Stænders Forslag af 1842 ingenlunde har tilsigtet at ville begunstige Kjøbenhavn; men Resultatet turde dog nok alligevel blive en betydelig Begunstigelse, naar hiint Forslag blev taget til Følge. Under alle Omstændigheder kan det Anførte tjene til Oplysning om de Vanskeligheder, som fra første Færd af frembyde sig, naar de rer Spørgsmaal om at udstrække Consumtionens Ophævelse ogsaa til Kjøbenhavn. Tanken henledes derved ganske naturligt paa en Undersøgelse, om Consumtionens Ophævelse i Hovedstaden virkelig er saa nødvendig og gavnlig, som i de øvrige Kjøbstæder. En nærmere Drostelse heraf maa gaae forud, inden Consumtionens Afsløningsmaade endelig kan fastsættes, idet naturligviis Størrelsen af de Afgifter, som skulle afløses, væsentlig

influerer paa Balget af Converteringens Modalitet, og Afgiftsstorrelsen igjen meget afhænger af Kjøbenhavns Medtagelse eller Udeladelse.

Bed at gaae over til denne Undersøgelse, forudskiftes den Bemærkning, at Stifternes Stænderforsamling vel har indgivet 2de Petitioner i 1844 og 1846, vedkommende Consumtionens Ophævelse, men deri Intet berørt om Kjøbenhavns Stilling til Sagen. Ligeledes bemærkes, at det af Bilag Litr. B fremgaaer, at Kjøbenhavns paagjældende Consumtionsindtægter efter Middeltal af 1844—1848 (367,339 Rbd.) ikke udgjøre meget mere, end efter de ovenstaaende Beregninger af 1842 (341,786 Rbd.).

Naar der nu var Spørgsmaal om af en Stad som Kjøbenhavn, og hvor Consumtionsvæsenet hidtil ikke havde været kjendt, at udbringe aarlig til Statens eller Communens Behov en Sum, lig det Beløb, som de Afgifter udgjøre, om hvis Ophævelse i Kjøbenhavn der handles, altsaa mellem 3 og 400,000 Rbd. aarlig, eller, hvis det maatte findes tjenligt, at Provindserne bidroge en Deel til denne Sums Afløsning, da med et forholdsmæssigt Afdrag, er det vel muligt, at man vilde finde Betænkkelighed ved til denne Sums Udbringelse at betjene sig netop af det nugjældende Consumtions-Afgiftssystem i Kjøbenhavn, i sammes fulde Udstrækning; men man skulde dog maaskee have vanskeligt ved, i Forbindelse med Hovedstadens øvrige bestaaende Beskatning, at udfinde en, være sig directe eller indirecte Afgift, som bedre vilde svare til Diemedet og mindre føleligt samt ligeligere vilde ramme Populationen i det Hele. Denne Betragtning vinder i Styrke, naar det betænkes, at dette Consumtionsvæsen nu engang bestaaer her fra gammel Tid og, i forholdsmæssig større Grad, end i Provindserne, er udstyret med de ikke saa eller lidet bekvemlige Bygninger og øvrige Apparater, som behøves til de paagjældende Afgifters Opkrævelse her, foruden at forholdsmæssigen flere egentlige Kgl. Embedsmænd vilde reduceres og falde Statskassen til Byrde med Pensioner eller Wartpenge, end ved Consumtionens Ophævelse i Provindserne. Hertil kommer endnu, hvad selve Consumtionsvæsenets Natur i en Stad som Kjøbenhavn angaaer, at hvis det nogensinde kan gjælde som Argument for en Afgift, at den

er tilvant, da er det her Tilfældet, endog med den Consumtionsafgift, som i Almindelighed vækker størst Misnoie, nemlig Indførselsconsumtionen. Man regner det for en Fordeel ved en indirecte Afgift, naar Gænen og Control-Byrderne ved dens Opkrævning kunne ramme saa faa Individier som muligt, t. Ex. en vis Klasse Fabrik-Entrepreneurer, saaledes som Tilfældet er ved Brændeviinsproduktionsafgiften og ved flere Afgifter i andre Lande. Et lignende Fortrin kunne Indførsels-Consumtionsafgifterne i Kjøbenhavn siges at have. Thi da det ikke er sædvanligt, at Stadens Indvaanere selv indføre eller lade indføre deres Consumtibilier i ringere Quantiteter til Huusbrug, saaledes som langt mere er Tilfældet i Provindserne, hvor Kjøbstadsboerne hyppigen ogsaa selv have Avling, hvorimod Kjøbenhavns landværts Forsyning med Consumtibilier for en væsentlig Deel skeer ved Torvebønder eller Mellemandlere, for hvem Torvereiserne og hvad dermed staaer i Forbindelse udgjør en stadig og tilvant Bessjæftigelse, kan det vistnok antages, at det kjøbenhavnske Consumtionsvæsens Byrder mellem Aar og Dag føles af et forholdsmæssigt ringere Antal Individier, end Tilfældet er ved de andre Kjøbstæders Consumtionsvæsen; og fordi Consumtionsklareringerne ved Kjøbenhavns Porte saaledes for en stor Deel kunne antages at høre med til visse Individiers daglige eller ugentlige Bessjæftigelser, lade de med samme forbundne Byrder og Tidsspilden sig lettere her, end noget andet Sted i Riget, evaluere til et bestemt Pengebeløb, der maa ansees indbefattet i de paagjældende Personers Arbejdsløn eller Gevinst. Men netop denne Betaling til visse Personer for at paatage sig Uleilighederne med Consumtionsklareringerne, hvilken man saaledes tør forudsætte i en vis Maade at finde Sted i Kjøbenhavn, endsskjøndt det ikke udtrykkelig lader sig paavise i de enkelte Tilfælde, maa ansees som en Fordeel ved det kjøbenhavnske Consumtionsvæsen i Sammenligning med Provindskjøbstæderne, hvor Portconsumtionen medfører Tidsspilde og Gæner, som ikke lade sig reducere til enkelte Personer, der nok ville vide derfor at gjøre sig betalte, men fordeles jævnt hen og uerstatteligt over Populationen i Almindelighed. Foruden dette Fortrin i Henseende til den landværts Consumtion, har Kjøbenhavns Consumtionsvæsen den meget væsentlige Fordeel, at en

betydelig Deel, nemlig, som tidligere anført, omtrent 29 pCt., af den hele Indførselsconsumtions=Afgift er lægges af søværts tilførte Varer, hvis Klarering, der er lig Toldklareringen, medfører liben eller ingen Gøne og i alt Fald ingen for Consumenterne. Men ophæves den landværts Consumtion, kan den søværts ikke vedblive, uden at der gjøres en principstridig Forsskel mellem den landværts og søværts Samsærdsel, og derved lægges ligesom en Befyttelsestold til Fordeel for de landværts tilførte Varer paa Producter fra alle de med Kjøbenhavn i søværts Forbindelse staaende Egne i Kongeriget og i Hertugdømmerne. I det Hele har det kjøbenhavnske Consumtionsvæsen, formedelst dets større Stil og Kjøbenhavns Beliggenhed i Udkanten af Riget, mere Characteren af Toldvæsen, end nogen anden Kjøbstads Consumtionsvæsen; ligesom det ogsaa af den Grund synes mindre tilraadeligt at hæve Portconsumtionen i Kjøbenhavn, at Portopsyn, endstjondt undværligt i de øvrige Kjøbstæder, neppe efter Kjøbenhavns Beliggenhed, saa nær ved en ikke let bevogtelig Kyst, og efter Stadens Størrelse, der letter Besvigelser og vanskeliggjør deres Opdagelse bagefter, med Sikkerhed vilde kunne undværes for Toldvæsenets Bedkommende. Derhos medfører Hovedstadens Beliggenhed, at Portopsynet her, der vistnok maa erkjendes at udøves med al Conduite og Lempelighed, virker langt mindre bebyrdende og hæmmende paa Samsærdsele, end i de øvrige Kjøbstæder, som næsten alle ligge paa Hovedrouterne, eller dog saaledes, at større eller mindre Gjennemforsel derigjennem finder Sted. Heller ikke er det noget uvigtigt Moment ved et Afgiftsvæsen, der saameget bedømmes efter den Maade, hvorpaa det bringes i Udøvelse, at det i Hovedstaden, under den øverste Administrations Dine, og paa et Sted, hvor man i Almindelighed er mere tilbøielig til at føre Klager over enhver forsemeentlig eller virkelig lidet Uret, end i Provindserne, ikke vil falde vanskeligt at see Portopsynet saaledes varetaget, at Overne i Almindelighed kunne ansees sikrede mod Vilkaarlighed og Vexationer af forskjellige Slags. Fremdeles maa det antages, at det ved den større Omsætning og livligere Røre i en stor Stad, som Kjøbenhavn, maa, uagtet Antallet af Arbeidsføgende paa den anden Side her er større, falde

lettere for den arbejdende Klasse gennem Arbejdslønnen og øvrige Productionsomkostninger at vælte Byrden af Consumtions-Afgifterne over paa de mere Formuende, saa at det tor forudsættes, at en mindre Deel af disse Afgifters Beløb klæber ved Menigmand i Hovedstaden, end i de fleste andre Kjøbstæder i Riget. Derhos maa det erindres, at den store Mængde Rejsende, ikke blot fra andre Steder i Landet, men især fra Udlandet, navnlig Sverrig, rammes af Consumtionen i en Grad, som Tilfældet ikke vilde være med nogen anden Skat.

Som ovenfor bemærket, var det ogsaa ved de Forhandlinger, der i Begyndelsen af dette Aarhundrede fandt Sted angaaende Consumtionsens Ophævelse, udenfor Planen at udvide Fritagelsen til Kjøbenhavn; og hvad man dengang ansaae for saa ugjortigt, at derom aldrig var Spørgsmaal, det møder, efter hvad der i det Foransførte er udviklet, nu ikke ringe Vanskelighed, selv om det ansees overhoved ønskeligt at hæve Consumtionen i Kjøbenhavn, fordi alle Forslag, som ere fremkomne i saa Henseende, maa erkjendes at lide af væsentlige Mangler, og navnlig at medføre megen Ubillighed mod Provindserne, til samme Tid, som der ved Placaterne af 14de April 1842 og 27de Marts 1844, hvilkens senest ved Lov af 29de Marts 1850 er forlænget til Udgangen af 1851, er truffet Foranstaltninger, som, om de end fra et almindeligere Synspunkt kunne siges at være i hele Samsfundets Interesse, dog for en stor Deel nærmest komme Hovedstaden tilgode, og maae gjøre Beboerne i Provindserne mindre tilbøielige til derhos at paatage sig ikke ubetydelige nye Afgiftsbyrder, til Fordeel for Kjøbenhavn.

Andre store Stæders Exempel, i fremmede Lande, saasom i Preussen og fornemmelig i Frankrig, hvor de saakaldede „Octrois“, der svare til vort Indførsels-Consumtionsvæsen, for en stor Deel endog ere communale Institutioner, der bevilges af Regjeringen, taler ogsaa imod at hæve denne Indretning hos os. Vel har der oftere hævet sig Stemmer imod adskillige af de franske Stæders Octroyer, men Argumenterne have meest været rettede mod de mindre Stæders, ligesom hos os, høist uhenigtsmæssige Indførsels-Consumtions-system, og mod adskillige af de større Stæders altfor vidt drevne Tilbøielighed til i bemeldte Octroyer at søge uudtømmelige Indtægtskilder, og til deraf at

lade sig forlede til Dødselighed i municipale Udgifter. Kjøbenhavns Consumtionsvæsen maa derimod erkjendes ikkun at medføre en meget moderat Afgiftsbyrde. Det er ikke usandsynligt, at naar man nu samtykkede i Consumtionens Ophævelse hersteds, imod at Kjøbenhavns Commune paa anden Maade udreder en større eller mindre Deel af Bederlaget til Statskassen, den Tid dog kunde komme, at Hovedstadens Communalbestyrelse kunde attraae, til Dækning saavel af det paa Hovedstaden saaledes faldende aarlige Bederlag, som af andre communale eller offentlige Byrder, eller til et eller andet almeengavnligt Niemed af Betydning, — Marseille har for faa Aar tilbage givet Exempel herpaa, for at kunne dække Udgifterne til en betydelig Vandledning — at see det ophævede Consumtions=Afgiftssystem igjen indført for Communens Regning; og dette vilde da hverken saa billigt eller saa godt af nyt lade sig indføre, eller saa beqvemt sætte i Forbindelse med Told- og Brændericontrollen, som nu er Tilfældet, ikke at tale om, at en paa ny optagen Portconsumtion, og tilmed ganske eller dog for det meste for communal Regning, vilde møde den største Modstand, især hos alle Communen Uvedkommende. Et velindrettet Consumtionsvæsen i en stor Stad afgiver en sikker, beqvem og Yderne forholdsviis lidet bebyrdende Indtægt, som det er betænkeligt at renoncere paa, især naar det ikke kan skee, uden at den enkelte Commune paatager sig at yde et betydeligt Bederlag, som den vil have Vanskelighed ved at tilveiebringe paa anden Maade, end ved en eller anden directe Afgift paa dens Beboere, og derved svækker den let disses Statte=Byrde i Retninger, som det senere kunde findes tjenligere at have reserveret sig med Hensyn til mangfoldige almeennyttige og hensigtsmæssige Foranstaltninger, hvis Nødvendighed den communale Administrations Udvikling steds mere vil godtgjøre, og hvortil Penge ville behoves. Kjøbenhavns Communalbestyrelses Andragende af Decbr. 1841, betræffende Uligheden mellem Kjøbenhavns og Rigets øvrige Kjøbstæders Beskatning, gif heller ingensunde ud paa Ophævelse af Consumtions=Afgifterne i Kjøbenhavn, men alene paa, at disse maatte blive lige med Consumtions=Afgifterne i de andre Kjøbstæder.

Naar til alt Foranførte kommer, at de Afgifter, om hvis Op-

hævelse i Kjøbenhavn der er Spørgsmaal, til Beløb circa 367,000 Rbd., kunne, som Forholdene nu stille sig, alene calculeres at formindskes med et i Forhold til Provindskjøbstæderne ringe Beløb af besparede Administrationsomkostninger, saa maa det vistnok erkendes, at særdeles vigtige Grunde tale for, idetmindste for Tiden at blive staaende ved de paagjældende Consumtions=Afgifters Ophævelse i Provindserne.

Det fortjener ogsaa at bemærkes, at Kong Christian VIII., der oprindelig var meget stemt for Consumptionens Ophævelse i Kjøbenhavn, udtryffeligt ved allerhøieste Resolution af 17de Juli 1844 har affect herfra, efterat de ovennævnte Modgrunde i det Geheime=Statsraad vare udviklede af det daværende General=Toldkammer= og Commerce=Collegium.

Hermed vare det dog ikke sagt, at det kjøbenhavnske Consumtionsvæsen ikke ogsaa skulde være modtageligt for Modificationer og Forbedringer til Lettelse for Yderne og uden Tab for Statskassen. Ivertimod have Regjeringens Bestræbelser særdeles været rettede herpaa, og det Forslag, som i det Niemed er fremsat angaaende Hovedstadens fremtidige Consumtionsvæsen, vil forhaabentlig findes at indeholde væsentlige Forbedringer.

I Tillid til, at dette Forslag vil vinde Bifald, med mindre, eller i alt Fald indtil, et mere tilraadeligt maatte kunne fremsættes, har Regjeringen derfor troet at maatte fastholde det ved den ovennævnte allerhøieste Resolution af 1844 allerede givne Udgangspunkt, hvisfølge Consumptionens fuldstændige Ophævelse indskrænkes til Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn.

De Afgifter, om hvis Afløsning udenfor Kjøbenhavn der herefter bliver Spørgsmaal, ere følgende efter Middeltal af de 5 Aar 1844—1848:

1. Indførselsconsumtion af andre end spiritueuse Varer, efter Fradrag af Consumtionsgodtgjørelser, til Beløb	200,078 Rbd.
2. Formalingsafgift af andet Korn end til Brændvin	105,485 —
<hr/>	
Lateris . . .	305,563 Rbd.

	Transport . . .	305,563 Rbd.
3.	Personel-Consumtion	4,742 —
	tilsammen for alle Provindskjøbstæder, Ladeplads-	
	sen Løgstør herunder indbefattet, men Ribe	
	— hvorom specielt nedenfor — udeladt. . .	
		310,305 Rbd.

Ifølge den Beregningsmaade, som i Fortiden er blevet fulgt i denne Sag, vilde det være i sin Orden at bringe til Afgang i bemeldte Sum ikke alene hvad der strax ved Consumtionens Ophævelse kan bespares i Administrations- og Omkostninger, men ogsaa hvad Statskassen i Tidens Løb yderligere vil vinde, efterhaanden som Dødsfald, Forslyttelser o. desl. formindskes de, i Sammenligning med Normalgageringen, ifkun midlertidige Udgifter, som ville vedblive i adskillige Aar efter Consumtionens Ophævelse. Naar der imidlertid er Spørgsmaal om det sieblifikelige Udsald i de aarlige Statsintrader, som en Følge af Consumtionens Ophævelse udenfor Kjøbenhavn, da kan der i ovenstaaende Sum ikke affortes videre, end hvad der ifølge den forelagte nye Gageringsplan med personlige Tillæg og Pensionbeløb til de Afgaaende strax vil kunne bespares, nemlig ca. 70,000 Rbd., saa at, med et rundt Tal, 240,000 Rbd. bliver det Beløb, som Statskassen aarlig i det første Aar mister ved Provinds-Consumtionens Ophævelse.

Med Hensyn til den Maade, hvorpaa Bederlaget for Consumtionens Ophævelse udenfor Kjøbenhavn kunde være at tilveiebringe, har der hersket en temmelig Overensstemmelse mellem hvad der er udtalt fra Stændernes Side, navnlig de jydskke Stænderforsamlingers af 1844 og 1846, og fra det Regjeringscollegiums, som meget har beskæftiget sig med Sagen paa dens tidligere Stadier. Senest er man saaledes blevet staaende ved som den meest practiske Udvei at forestaae Consumtionen afløst deels ved en directe Afgift paa Kjøbstæderne som Communer, deels ved en Forhøielse af Brændeviinsproductionsafgiften, som denne efter et Gjennemsnit stiller sig uden Tillæg af Krigsskatten. I den Retning gif de jydskke Stænderpetitioner af 1844 og 1846, og den foreløbige Lov af 15de Septbr. d. A. har, i Henseende til Brændeviinsafgiftens Forhøielse, fulgt samme. Den Betænkelse, hvorvidt Brændeviinsproductionen kan bære saadant Tillæg, har for det Første

stedse funnet mødes med en Henviisning til de Kjøbenhavnske Brænderier, som i en Række af Aar have baaret langt høiere Afgift; men hertil kommer for det Andet, at Krigsskatten ifølge Fredgn. 5te Juni 1848 § 11 og Loven af 15te Mai 1850 § 9 har ydet et factist Beviis for, at Brænderierne udenfor Kjøbenhavn kunne bære høiere Beskatning. Det er nemlig saa langt fra, at Krigsskattstillægget af 14 sk. pr. Tde. har bevirket nogen Formindskelse af Brændeviinsproductionen, at der meget mere er udenfor Kjøbenhavn afgiftsberigtiget omtrent 30,700 Tdr. Karrum mere i 1849, end i 1848. Det første Halvaar 1850 viser endog i Sammenligning med samme Tidsrum af 1848 et Plus af ca. 118,000 Tdr. og mod første Halvdeel 1849 af ca. 102,000 Tdr.

Det Bederlag, som skulde erholdes ved Forhøielse af Brændeviinsproductions-Afgiften ogsaa efter Krigsbeskatningens Udlob, med Marts Maaaned 1851, udgjør imidlertid ikke engang fuldt saameget, som Krigsskattstillægget af 14 sk. pr. Tde. Karrum, hvilket det Efters følgende nærmere vil vise.

Det afgiftsberigtigede Karrum til Brændeviinsbrænderien udgjorde udenfor Kjøbenhavn, idet Aaret 1849 af den tidligere nævnte Grund lades udenfor Betragtning:

i Kjøbstadsbrænderierne	1844: 1,099,495 Tdr.
	1845: 1,154,355 —
	1846: 1,190,755 —
	1847: 1,077,266 —
	1848: 1,211,694 —
Middeltal:	1,146,713 Tdr.
i Landbrænderierne	1844: 63,293 Tdr.
	1845: 62,149 —
	1846: 88,764 —
	1847: 78,475 —
	1848: 90,089 —
	76,554 —

Tilsammen aarligt Middeltal: 1,223,267 Tdr.

Afgifterne have i samme Aar udgjort:	
af Kjøbstadbrænderier udenfor Kjøbenhavn . . .	1844: 573,929 Rbd.
	1845: 605,654 —
	1846: 657,202 —
	1847: 604,198 —
	1848: 690,341 —
	<hr/> Middeltal: 626,265 Rbd.
af Landbrænderierne	1844: 36,921 Rbd.
	1845: 36,254 —
	1846: 51,779 —
	1847: 45,777 —
	1848: 52,552 —
	<hr/> 44,657 —

Tilsammen aarligt Middeltal: 670,922 Rbd.

Sammenholdes det ovennævnte Karrum med det deraf i Gjennemsnit erlagte Afgiftsbeløb, udkommer paa det Nærmeste $52\frac{2}{3}$ f., som den hidtilgjældende Beskatning pr. Td. Karrum, Krigsskatten ikke iberegnet. Dette Resultat er noget forskjelligt fra det, som tidligere Beregninger have udviist, nemlig i Gjennemsnit ca. 50 f. pr. Td. Karrum (Landbrænderierne svarede 56 f.), hvilket hovedsagelig hidrører deels fra de senere Aars aftagende Brug af Kartofler i Brænderierne, ved hvilket Brug Beskatningen udfalder noget lavere, end naar Korn anvendes, deels fra Pl. af 5te Mai 1847, som forhøiede Redskabs-Afgiften for Kartoffelbrænderierne.

Af Hensyn til Hertugdømmet Slesvig og den der, ved Siden af Rigsbankberegningen, i daglig Handel og Vandel gjældende Courantfod, har man, uagtet det høiere Beløb, som Brænderierne udenfor Kjøbenhavn formedelsf Krigsskattstillægget have baaret i de sidste 21 Maaneder, dog ikke troet at burde vælge nogen anden Størrelse for den fremtidigen fælleds Brænderi-Afgift i Danmark og Slesvig end de, ogsaa paa Sagens tidligere Stadier, som Norm antagne 64 f. pr. Td. Karrum, der svare til 20 f. Courant. Herved vindes, efter Krigsskatperiodens Udlob, $11\frac{1}{2}$ f. pr. Td. Karrum til Bederlag for Consumptionens Ophævelse udenfor Kjøbenhavn.

Dette Bederlag beløber af	1,223,267 Tdr.
Karrum, hvorfra dog maa drages det til Provindsernes Brændeviins-Udførsel mod Consumtions-Godtgjørelse (efter Gjennemsnit af 1844—1848 aarlig: 463,515 Potter 8 ^o) svarende Karrum (14 $\frac{7}{8}$ Potter pr. Td.) med	32,446 —
	altsaa af 1,190,821 Tdr.
Rbdlr.	140,583
eller med et rundt Tal	140,600 Rbd.

Hertil maa imidlertid føies det Beløb, som ved Brændeviinsproductions-Afgiftens Forhøielse udenfor Kjøbenhavn indvindes for Statskassen af det Karrum, der i Kjøbenhavn aarlig efter et Gjennemsnit er indmættet til Proviudsconsum, og hvoraf hidtil, formedelst Difference-Consumtions-Godtgjørelse (Pl. 5te Mai 1847 § 4, jvfr. Krigsskatloven af 15de Mai 1850 § 9 I. Nr. 4 og foreløbig Lov af 15de Septbr. 1850 § 6), i Virkeligheden kun er svaret Proviudsernes lavere Brændeviinsafgift. Dette Karrum udgjør, beregnet som forommeldt til een Tønde pr. 14 $\frac{7}{8}$ Potter, hvoraf 4,617,584 af 8° Styrke aarlig, efter Gjennemsnit af Aarene 1844—1848, ere udførte mod Difference-Consumtions-Godtgjørelse, 323,231 Tdr., hvoraf vindes à 11 $\frac{1}{2}$ f.

	38,160 —
	178,760 Rbd.

Af det fulde Bederlag for Consumtionen udenfor

Kjøbenhavn	240,000 —
mangler der saaledes kun i rund Sum	60,000 Rbd.

Denne manglende Sum i fuldt Bederlag vil ikke blive foreslaaet dækket ved indirecte Afgiftspaalæg, ikke heller, som tidligere foreslaaet, baade under den ständeriske og under den collegiale Behandling, ved directe Ligning paa Kjøbstæderne som Communer; men Statskassen maa i saa Henseende behjælpe sig med de forøgede Ressourcer, som Forslaget om en Indkomstskats Indførelse forhaabentlig vil skaffe tilveie.

Heller ikke er det Hensigten under denne Sags Behandling at

andrage om nogen særlig Bederlæggelse for den Indtægts-Afgang, som er en Følge af at den foreløbige Lov af 15de Septbr. d. A. er traadt i Kraft d. 7de Octbr., uagtet Krigsstatsstillægget efter Loven af 15de Mai 1850 § 9 først udløber den 31te Marts 1851. — Forsaavidt der maatte findes Anledning til i den Henseende at stille nogen Fordring til Provindskjøbstederne, vil der blive Leilighed dertil ved Behandlingen af en anden Finantserne vedkommende Lov, nemlig om en betinget Forklængelse af de væsentligste Bestemmelser i Krigsstatloven af 15de Mai 1850, hvortil Udkast vil blive Rigsdagen forelagt ved Siden af det nye Indkomstskat-Forslag.

Endnu staaer tilbage under Behandlingen af Provindskjøbsteder-nes Consumtions-Afsløsning at omtale det særlige Forhold, hvori Kjøb- staden Ribe hidtil har staaet til det øvrige danske Told- og Consum- tionsvæsen.

Ribe har nemlig, som en Følge af Byens Beliggenhed, været i Besiddelse af følgende Forrettigheder, der ere hjemlede ved allerhøieste Resolution af 12te Mai 1829:

1. Brændeviinsbrændingen var afgiftsfri, men Indførsels- consumtion erlagdes af Brændeviin, som dertil indførtes fra Slesvig eller andet indenlandsk Sted, uden isorveien at være erlagt. Brænd- viin, som affendtes fra Ribe til Fjans eller andre danske Steder, maatte consumtionsberigtiges, og Consumtionsgodtgjørelse tilstodes ikke, naar Brændeviin udførtes fra Ribe.

Fordelen heraf for Byens Indvaanere kan, naar disses Forbrug af Brændeviin beregnes efter det øvrige Lands, ansættes til ca. 1400 Rbdlr. aarlig, hvorved dog bemærkes, at Brændeviinsproductionen i Byen staaer paa et ringe Standpunct, uagtet hiin Begunstigelse, og at Indvaanerne indføre en Deel til Forbrug mod Consumtion.

2. Ligeledes var Byen fri for Formalingssafgift af Korn til Creaturføde, hvilken Fritagelse kunde anslaaes til ca. 50 Rbdlr. aarlig.

3. De i Danmark stempelpligtige Manufacturvarer erlagde alene slesvigsk Told, naar de forbrugtes i Ribe eller affattes til Steder sønden for Toldgrændsen, Fjans undtagen. Ribes eget For-

brug af disse Varer nød derved en aarlig Afgiftslettelse af omtrent 720 Rbdlr.

4. Fremmede Varer i Almindelighed kunde klareres directe eller affrives Creditoplaget med slesvigsk Told, naar de affattes til Hertugdømmerne.

Det er aabenbart, at disse Ribe Byes saakaldte Priviligier ikke ere tilstaaede for at begunstige denne Kjøbstad fremfor andre danske Kjøbstæder, men fordi dens Veliggenhed i det Slesvigske, omgivet af et i Henseende til Told lavere beskattet og for Brændeviinsproductions-Afgift fritaget Land, med mange Landhøkere, og adskilt fra dens Dyrland i Nørre-Dymland, gjorde saadant nødvendigt, naar man overhoved vilde see Byen bestaae som Kjøbstad og ikke sandt tilstræffelig Foie til, hvad der i flere Henseender havde været det Rigtigste, strax at stille Byen paa samme Toldsof, som Slesvig.

Dette er nu skeet ved de forelobige Love af 25de August og 15de Septbr. 1850; hvorved bemeldte By er kommet ud af sit exceptionelle Forhold til det øvrige Rige, uden at der i den Anledning kan være Spørgsmaal enten om Erstatning til Byen eller om særligt Afgifts-paalæg paa denne, idet Ophævelsen af Ribes Indførsels-Consumtion og af de Formalings-Afgifter, som dersteds ikke i Forveien vare estergivne, maa antages at opveie Byens foranbetegnede Afgiftslettelser.

Ifølge Oplysninger, som tidligere ere erhvervede, men som ifølge Sagens Natur maae være meget usikre, kan Brændeviinsproductionen i Ribe Kjøbstad og i de indtil 7de Octbr. d. A. for Brændeviinsafgift fritagne Distrikter, henhørende til Ribe Amt, søndenfor Kongeaaen, kun anslaaes til ca. 152,500 Potter 8° Brændeviin aarlig, som ved den foreslaaede Afgift af 64 $\frac{1}{2}$ s. pr. Td. Karrum eller 4 $\frac{1}{2}$ s. pr. Pot 8°, giver en Indtægt for Statskassen af ca. 7,100 Rbdlr.; men ifølge Brændeviinsforbruget i det øvrige Kongerige maa Forbruget i de ommeldte Dele af Ribe Amt antages for at være ikke ubetydeligt større end den locale Production og nærmere at svare til et Afgiftsbeløb af 10,000 Rbdlr. aarlig. — De samme Distrikter af Ribe Amt have iøvrigt ogsaa, som en Folge af den forelobige Lov af 25de August d. A., faaet en høiere Toldbeskatning paa de hidtil difference-

toldpligtige Artiffler, med Hensyn til hvilke den slesvigiske Toldtarif var den for bemeldte Distrikter factist gjældende; men ogsaa i den Henseende er en Beregning ikke let, og der foreligger i alt Fald for Tiden ingen Anledning til at drøfte det Spørgsmaal, om og i saa Fald paa hvilken Maade Beboerne sammesteds maatte kunne erkjendes at have Krav paa tilsvarende Lettelser i andre Afgifter. Forhandling derom maatte formeentlig i ethvert Tilfælde være at udsætte, indtil det er endelig afgjort, hvorledes der i tilsvarende Henseende skal forholdes for Slesvigs Vedkommende.

Hvad dernæst Kjøbenhavn angaaer, med Hensyn til hvilken Stad det skulde særlig drøftes, hvilken Indflydelse Consumtionens Ophevelse paa den foreslaaede Maade i de øvrige Kjøbstæder kunde være at tillægge, maatte for det Første

1) Brændeviinsproductions-Afgiften nedsættes til det for det øvrige Rige i Forslag bragte Beløb af 64 p. pr. Td. Karrum, og lægges alene paa Redskaberne, uden Formalings-Afgift, for at den hidtil bestaaende Ullighed i saa Henseende mellem Kjøbenhavn og det øvrige Land med alle dens Forviklinger og Ulemper kan affattes. Det i Kjøbenhavn efter Gjennemsnit af 1844—1848 afgiftsberigtigede Karrum udgjør 543,759 Tdr., og det deraf deels i Redskabs-, deels i Formalings-Afgift Erlagte, ligeledes efter de samme Aars Middeltal, Rbd. 441,963, altsaa pr. Td. Karrum omtrent 78 p. Ved en Nedsættelse til 64 p. pr. Td. tabes imidlertid ikke 14 p. pr. Td. Karrum af samtlige ovenstaaende. 543,759 Tdr., men deri maa fradrages det Karrum, nemlig 380,415 —, som svarer til de 5,434,500 Potter 8° Brændeviin, som fra Kjøbenhavn efter ovennævnte Aars Gjennemsnit er udført deels mod fuld Consumtions-Godtgjørelse til fremmede og consumtionsfrie Steder, deels til de andre Kjøbstæder og Landet i Danmark mod Difference-Consumtions-Godtgjørelse, hvilken naturligviis falder bort, naar Brænderi-Afgiften bliver eens i og udenfor Kjøbenhavn. Tabet bliver altsaa kun at beregne à 14 p. for 163,344 Tdr.
altsaa til 23,821 Rbd.

Transport	23,821 Rbd.
2) Desforuden maatte, som en Følge af den Kjøbenhavnske Brændeviinsproductions-Afgifts Egalisation med samme Afgift i det øvrige Land, ogsaa af Formaling-Afgift af Korn til andet Brug end Brændeviin ophæves, hvilket efter Middeltal af 1844—1848 ndgjø	156,031 —
3) En nødvendig Følge heraf bliver igjen, at Indførsels-Consumtionen af Brød, Meel, Gryn, Kld, Pudding, Stivelse, Ol, Eddike og Presgjær ophæves, hvorved, Godtgjørelser fradragne, tabes	4,564 —
4) Maltmøllens Monopol i Kjøbenhavn vil da ogsaa kunne hæves, men Forpagnings-Afgiften (4000 Rbd. aarlig, med Afkortning deri af Bygningsafgift m.m., ca. 500 Rbd.) vilde formeentlig da neppe naaes. Ansættes Møllens Bygninger, Værk og Grund til 25,000 Rbd., reduceres det aarlige Tab ved Monopolets Ophævelse formedelst Renten heraf til høist	2,500 —
5) Af Hensyn til Brænderierne i Kjøbenhavn, som ellers ikke vilde concurrere under lige Afgifts-vilkaar med dem udenfor Hovedstaden, maatte derhos Indførsels-Consumtionen af Kartofler og Kartoffelmeel ophæves, hvorved tabes, efter de anvendte 5 Mars Gjennefsnit, aarlig	12,738 —
6) Endelig maatte den fremtidige Indførsels-Consumtionsstarif for Kjøbenhavn, hvilken er det Æneste, der formenes at skulle blive tilbage af Hovedstadens Consumtions-Afgiftssystem, simplificeres ved at udelade flere Artikler, som ikke indbringe saameget, at de forstjenes at bibeholdes, nemlig:	
Fedt og Øster har indbragt aarlig (1844—1848)	61 Rbd.
Fisk, alle Slags	754 —
Lateris	815 Rbd.
	199,654 Rbd.

Transport . . .	815 Rbd.	199,654 Rbd.
Tommer	477 —	
Bor	23 —	
	<u>1315 Rbd.</u>	

Mjød og Skildpadder, som have givet et Tab af resp. 167 Rbd. og 109 Rbd., ville kunne frigives uden Tab for Statskassen; men det maa da tillige bestemmes, at Skildpadder fra Vestindien ophøre at være toldfrie og at de skulle erlægge Told, lige med Skildpadder fra fremmed Sted. Ved denne sidste Foranstaltning vil vindes den hidtidige Forskjel mellem den Netto-Indtægt (461 Rbd.), som bliver tilbage efter Consumtions-Godtgjorelsers Fradrag i den samlede Told (570 Rbd.) og Consumption (798 Rbd.) af Skildpadder. Altsaa fragaaer i modstaaende Tab af 1315 Rbd. Bindingen ved den her ommeldte Forandring for Mjød og Skildpadder med resp. 167 Rbd. og 907 Rbd., tilsammen 1074 —

241 Rbd.

Ell Simplification af den iøvrigt som temmelig indbringende bibeholdte Consumption for Haugevarter maatte Blomkaal tariferes lige med al anden Kaal, hvorved tabs 301 —

og, for at formindste Smugleri, Afgiften nedsættes for Asparges til det Halve, hvilket giver et nominelt Tab af 244 —

som dog neppe vil indtræde. 786 —

200,440 Rbd.

Det samlede Indtægtstab af de ovennævnte Afgiftsforandringer kan saaledes beregnes til ca. 200,000 Rbd

Transport . . . 200,000 Rbd.

Heri fragaaer hvad der ved disse Forandringer kan indvindes i besparede Administrations-Udgifter, hvilke i det Hele ikke tør ansættes høiere end til omtrent 11,000 Rbd. aarlig, hvoraf man dog strax ikke tør bringe mere i Anslag end henved 8,000 —

saar at Indtægtstabet ved de for Kjøbenhavn foreslaaede Forandringer kan ansættes i rund Sum til ca. . . . 192,000 Rbd.

Uagtet hvad der ovenfor er udviklet om Utilraadeligheden af aldeles at ophæve Consumtionen i Kjøbenhavn, vil det dog maaskee være hensigtsmæssigt paa dette Sted noget nærmere at udvikle, hvorledes Sagen for Tiden vilde stille sig under Anvendelse af de forskjellige for Kjøbenhavn mere eller mindre gunstige Synsmaader, hvorefter man kunde ønske denne Stads Consumtionsvæsen behandlet i Sammenligning med de øvrige Kjøbstæders.

Den for Kjøbenhavn gunstigste Synsmaade vilde da være, om man opstillede følgende Beregning:

Provindskjøbstædernes Consumtion udgjør ifølge Bilag B, Ribe iberegnet 314,891 Rbd.

Kjøbenhavns 367,339 —

I det samlede Beløb 682,230 Rbd.

eller med runde Tal 682,200 Rbd.

hvertill kommer Tabet ved Maltmøllens Monopols Ophævelse 2,500 —

er 684,700 Rbd.

fragaar besparede Administrations-Umkostninger, som i rund Sum anslaaes til 100,000 Rbd.;

fremdeles den forøgede Beskatning af Brænde-
viins-Forbruget udenfor
Kjøbenhavn, ca. 179,000 —

Lateris . . . 179,000 Rbd. 100,000 Rbd. 684,700 Rbd.

Transport .	179,000 Rbd.	100,000 Rbd.	684,700 Rbd.
efter Fradrag af hvad			
der tabes ved Brændes-			
viins= Afgiftens Nedsætt-			
else i Kjøbenhavn	24,000	—	
	<hr/>		155,000 Rbd.

og endelig Indtægten af Brændeviins-			
productions= Afgiften i Ribe og den hidtil			
for bemeldte Afgift fritagne Deel af Ribe			
Amt, høist	10,000	—	
tilsammen	<hr/>		265,000 —

Altsaa blev tilbage . . . 419,700 Rbd.

som Statsskassen maatte savne i aarlig Indtægt, eller, da vel Ingen kan antage, at dette under nærværende Omstændigheder skulde være muligt i den nærmeste Fremtid, have Bederlag for paa anden Maade. Men saadant Bederlag skal ogsaa have for de første Aars Tab af Post=Portoreformen med hvad dermed staaer i Forbindelse, for Talslotto=Indtægten, Klubskatten og flere andre større eller mindre Indtægtskilder, som deels strax, deels i Løbet af de første Aar kunne ventes affkaffede. Til samme Tid maae Statens Udgifter, selv under Forudsætning af en endelig Freds snarlige Indtræden, ventes at ville vise sig ikke ubetydeligt forøgede, som en Følge af den stedsundne Krig og de under samme paadragne deels Gjelds= deels Forsørgelses=Forpligtelser, og det hvorledes man end tænker sig Udfaldet af den endelige finantzielle Dypgjørelse mellem Monarchiets forskjellige Dele. — Som Middel til at imødegaae al Indtægts= Afgang og Udgifter= Tilgang til lade Omstændighederne imidlertid saagodtsom alene at betragte den til Tidens Anskuelser vistnok svarende og i sig ogsaa baade rigtige og udførlige Indkomst=Stat. Men Forslaget til denne skal først forelægges Rigsdagen af 1850; og selv om det under denne maatte blive til Lov, er det dog at ansee som temmelig utvivlsomt, at denne Stat, der først ret kan uddannes og blive frugtbringende under en kraftfuld og vedholdende Administration, som kan føre den over de første Vanskeligheder og kan faae Tid dertil, umuligt i de, end lige det, første Aar kan

indbringe saameget, at den skulde kunne række til at dække alle de an-
 tydede Fordringer til Statskassen. Det vilde saaledes allerede ifølge
 øieblikkelige Finantshensyn være utilraadeligt at give den her fremsatte
 Synsmaade af Consumtionsfagens Ordning Medhold. Men selv, naar
 der affees fra Dieblikkets Fordringer, turde der i de tidligere i denne
 Udvikling fremhævede Grunde, som tale for Consumptionens Bibeholdelse
 i Kjøbenhavn, ligge tilstrækkeligt Beviis for, at Finantserne have god
 Føie til ikke aldeles at opgive denne Afgift i Hovedstaden. Under alle
 Omstændigheder vilde en Afgjørelse i Overensstemmelse med den her
 berørte Synsmaade være saa iøinesalbende i Kjøbenhavns Fordeel, paa
 det øvrige Lands Bekostning, som gjennem Indkomstskatten skulde hjælpe
 denne Stad at bære hvad den hidtil alene har baaret, at det vistnok
 vilde være meget besynderligt at foretage den dertil sigtende Afgifts-
 convertering paa det nærværende Tidspunkt, da Kjøbenhavn vitterlig
 har lidt omtrent mindst af alle Landets Egne ved Krigen; og det uden
 at det lader sig bevise, at denne Stad overhoved er synderlig prægra-
 veret, om den engang kan siges at være prægraveret, i Henseende
 til Totaliteten af dens Skatteforhold til det øvrige Land, og uden
 at det i alt Fald kan godtgjøres, at der er nogen sær Anledning til,
 hvis en saadan Prægravation sandt Sted, da nu at udjævne den, eller
 at gjøre det paa det Skattegebet, hvorom her handles.

Der gives derimod 2de andre, for Kjøbenhavn mindre, skjøndt
 ogsaa gunstige Synsmaader, som turde fortjene snarere at komme i
 Betragtning.

Disse slutte sig til det ovenfor fremsatte Forslag til en Omfor-
 ming og Simplification af det Kjøbenhavnske Consumtionsvæsen, hvor-
 efter der viste sig en Indtægts-Afgang af 192,000 Rbd. Spørgs-
 maalet er nemlig, naar man er enig i, at man bør blive staaende ved
 en sliq Omregulering, om Hovedstaden da, for sig betragtet, bør efter-
 gives saameget af sin hidtidige Consumtionsbyrde uden særligt Beders-
 lag, eller om den bør udrede et saadant og da hvormeget.

Det første af disse Alternativer afgiver naturligtviis den for Kjø-
 benhavn gunstigere Synsmaade, og for samme kan anføres, at Pro-

vindskjøbstederne, hvis Consumption efter Fradrag af besparede Administrations-Omkostninger beløber omtrent 240,000 Rbd., kun i Forhold til deres Befolknings Brændeviinsforbrug deeltog i Udredelsen af de 179,000 Rbd., som Brændeviins-Afgiftens Forøgelse udenfor Kjøbenhavn udgjør, medens den øvrige Deel af sidstnævnte Sum falder paa Landbefolkningen, og de 60,000 Rbd., der fattes i fuldt Vederlag for Provindsconsumtionen, gennem Indkomstskatten fordeles paa det hele Land. Med andre Ord: der fordres af Provindskjøbstederne intet særligt Vederlag, men blot en almindelig Deeltagelse, lige med samtlige Statsborgere, i Udredelsen af de Afgiftstillæg og nye Skatter, hvorved Statskassen holdes skadesløs for Provindsconsumtionens Ophævelse. Naar Hensyn tages hertil, kunde der vel synes at være Anledning til at lade Kjøbenhavn tilflyde lignende Fordeel, hvad den ovennævnte Indtægtsafgang af 192,000 Rbd. angaaer, altsaa at gjøre sammes Dækning til en almindelig Statsfog. Det kan heller ikke negtes, at denne Anskuelse har meget for sig, og under gunstigere finantssielle Forhold vilde det maaskee ogsaa være ønskeligt ligefrem at gaae ind paa samme. Men som Omstændighederne nu foreligge, og da det dog ikke kan negtes, at Landbefolkningen, paa hvis directe eller indirecte Deeltagelse i Consumtions-Vederlaget det jo, som Sagen er stillet, især kommer an, i Almindelighed (med Undtagelse af Kjøbenhavns nærmeste Omgivelse) har en langt større Interesse af Provinds-Consumtionens Ophævelse end af Kjøbenhavns; da det fremdeles ifkun er et Beløb af 60,000 Rbd. af Provindskjøbstedernes Consumption, som ikke kan dækkes ved Forhøielse af indirecte, paa Provindserne alene faldende, Kjøbenhavn uvedkommende Afgifter, og hvilket altsaa paatænkes dækket ved den almindelige Indkomstskat, medens denne, hvori ogsaa Provindskjøbstederne deeltage, skulde dække 192,000 Rbd. for Kjøbenhavn, saa turde det dog være tilraadeligt, ikke at lade det usørgt ved Hjælp af Hovedstadens eget indirecte Skattevæsen at søge at indvinde nogen Erstatning for de Kjøbenhavnste Consumtionsforandringer, ligesom det fremsatte Forslag i Henseende til den provindsielle Consumption gaaer ud paa ved Brændeviins-Afgiftens Hjælp.

Dette kan uden synderlig Betænkelse opnaaes ved at fordoble Consumtions-Afgiften for Smør, Fjerkræ, Havre, Halm og Hø, samt ved at forøge Indførselsconsumtionen af Kjød med $\frac{1}{2}$. Derved vilde vindes paa:

Smør	46,856 Rbd.
Fjerkræ	12,489 —
Havre	7,206 —
Halm og Hø	1,788 —
Kjød, Hornkvæg, Faar og Lam osv.	22,128 —

Tilsammen 90,467 Rbd.

Herefter vilde Tabet ved samtlige for Kjøbenhavn i Forslag bragte Forandringer nedsættes til circa 100,000 Rbd., der skulde dækkes ved den almindelige Indkomstskat; og samtlige tilbageblivende consumtionsafgiftspligtige Gjenstande i Hovedstaden vilde, saaledes som Bilag Litr. C. nærmere udviser, komme til at afgive en Indtægt af circa 283,000 Rbd.

Af de foreslaaede Afgiftstillæg frembyde vistnok de paa Fjerkræ, mod hvis Indsmugling Kjøbenhavns Localiteter tillade at stille en tilstrækkelig Modvægt, paa Halm og Hø, samt Havre mindst Betænkelse. For Smør udgjør Forhøielsen 3 Mk. pr. Fjerding, altsaa kun $\frac{1}{2}$ s. pr. Pd., hvilket Tillæg til den i Forveien ikke høie Beskatning ikke synes utilraadeligt, naar det erindres, at til samme Tid Brød, Meel, Gryn, Ol, Kartofler, Fedt og Fisk blive frie for al indirecte Beskatning. Denne samme Betragtning stilles ogsaa imod den Betænkelse, som der ellers kunde have ved at forhøje Beskatningen af Artiklen Kjød, med hvad dertil hører, i Forholdet fra 9 s. til 12 s. pr. Lpd.

Af ikke finantsielle Grunde er det derhos anseet hensigtsmæssigt at simplificere Tariffspositionerne for Brænde, Kron-, Daa- og Naasvildt, samt Gaas.

Spørgsmaalet bliver dernæst, hvilken Indflydelse nærværende Sags Ordning i det øvrige Rige bør tillægges med Hensyn til Bornholm og Læsø, der hidtil have staaet i et undtaget Forhold (sfr. den foreløbige Lov af 15de Septbr. sidstl. § 4).

Bornholm er fra gammel Tid i Besiddelse af Frihed til uden særlig Tilladelse og uden Productionsafgift at brænde Brændeviin, ubetinget, hvad Kjøbstæderne angaaer, og paa Landet til eget Brug. Det forrige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium paabegyndte i 1845 at indhente de fornødne statistiske Oplysninger om Brændeviinsbrændingen sammesteds, Brænderiernes Antal, Brændeviinsforbruget m. m. Brænderiernes daværende Antal blev anslaaet til 253 i Kjøbstæderne og 915 paa Landet, foruden et Dampbrænderi ogsaa paa Landet, Mæsketrummet tilsammen til 1194 Tdr., hvormed antoges produceret aarlig 1,139,581 Potter. Consumet ansloges til 46½ Pot pr. Individ, hvorimod Forbruget i det øvrige Land ikke kan ansættes høiere end til 14 Potter 8° indenlandsk Brændeviin aarlig. Ifølge senere Oplysninger skal Brændeviinsforbruget paa Bornholm, som en Folge af de høie Kornpriser i 1847 og 1848, rigtignok være sunket til 29½ Pot 8° Brændeviin pr. Individ. Men om dette sidste Opgivende end maatte være og fremdeles vedblive at være det rigtige, saa er det dog af alle Sagkyndige indrømmet, at Brændeviinsforbruget paa denne Ø er uforholdsmæssig større, end andetsteds, at dette udøver en skadelig Indflydelse paa Beboernes Moralitet, at Brændeviinsproductionen derhos er slet og spilder meget Materiale, samt at en Brændeviinsproductionsafgift maa ansees som det bedste Middel mod disse Ulemper, og derfor i og for sig er ligesaa ønskelig, som, naar hensees til samme Afgifts Indførelse i Slesvig, billig og nødvendig.

Herfor have ogsaa alle forskellige Autoriteter, som baade under den ældre og under den nyere Regjeringsforfatning have yttret sig, udtalt sig; selv i Bornholms Amtsraad have ifkun nogle Medlemmer udtalt sig principaliter for at beholde Afgiftsfriheden.

Ifølge hvad der af det danske Cancellie i sin Tid er bemærket, kan Bornholmernes Frihed til at brænde Brændeviin ikke heller betrag-

tes som noget egentligt Privilegium, hvilket fremgaaer saavel af Bornholms saakaldte Privilegier af 29de Decbr. 1658 og 3die Mai 1659, som navnlig af Forklaringen paa bemeldte Privilegier af 21de Septbr. 1770, hvori de dem fremfor andre Undersaatter forundte Friheder og Benaadninger angives, men blandt hvilke Frihed til Brændeviinsbrænden ikke er nævnt. Denne Anskuelse er allerede udtalt af Rentekamret i en Skrivelse af 30te Juli 1814 til Cancelliet, hvori bemeldte Kammer ytrer, at Samme ikke kan antage, at Brændeviinsbrænden paa Bornholm kan henføres under de Landet forundte særdeles Privilegier, ligesom det og deri bemærkes, at det siden under et beleiligere Tidspunct kunde komme under Overveielse, om og hvorvidt passende Indskrænkning i Brændeviinsbrænden paa Bornholm kunde være nyttig og tilraadelig. Som Beviis paa, at denne Brændingsfrihed ikke kan ansees som noget egentligt Privilegium, er derhos anført, hvorledes den i enkelte Perioder har været betydelige Indskrænkninger underkastet. Saaledes blev ved allerhøieste Resol. af 26de October 1785 al Brændeviinsbrænden paa Bornholm forbudet, hvilket ogsaa skete den 9de Januar 1813, hvilket sidste Forbud i Henhold til Reskript af 23de Juli 1813 forandrede derhen, at det tillodes Kjøbstædborgerne og visse Landbrugere at brænde, mod at svare en Naturalafgift af 1 Ld. Byg af hver Kjedel indtil 100 Potters Indhold, og derefter stigende forholdsviis til Kjeldens større Indhold. Disse Indskrænkninger saavel som endeeft andre i Aarene 1812 og 1813 bleve igjen hævede ved allerhøieste Reskript af 15de Novbr 1814, hvori udtrykkelig bemærkes, at Kongen igjen vil forunde Dens Beboere alle de Friheder i den ommeldte Henseende, hvori de vare i Besiddelse forinden 1812. Dog, bemærkes det af Cancelliet, at disse Forbud altid skete i Dens egen Interesse, navnlig naar Omstændighederne lode befrygte Mangel paa Brød og Sædekorn, ligesom de derfor under forandrede Forhold igjen ere hævede. Skjøndt saaledes Frihed til Brændeviinsbrænden ikke kan ansees som noget egentligt Privilegium, fandt Cancelliet dog, at en Productionsafgift ikke burde paalægges uden Veberlag, paa Grund af det i Forklaringen af 21de September 1770 givne Tilfagn, hvorefter Bornholmerne vel ikke kunde forventes fritagne for nye extraordinaire

Paalæg, men hvori der i saa Fald tilsiges dem en lemsældig Behandling. Bornholm har nemlig altid været fri for Consumption, og selv i de Perioder, hvor Brændeviinsbrænden paa Den var forbudt eller indskrænket, indførtes Brændeviin til Den frit, og en Brændeviinsproductionssafgift vil saaledes blive en ny extraordinair Skat, ved hvis Paalæg den tilfagte lempelige Behandling bør iagttages. Rentekamret tiltraadte denne Cancelliets Formening.

Sagens hele Stilling gav de forskjelligte Regjeringscollegier Anledning til at tænke sig den ordnet mod et billigt Vederlag til Bornholmerne.

Den første Beregningsmaade for dette, der blev bragt under Forhandling, var den, at Bornholms Amtsrepartitionsfond tilfikkedes til Anvendelse i Dens Almeen-Interesse med nærmere allerhøieste Approbation enten en vis Capital en Gang for alle, eller for et vist Tidrum, f. Ex. 10 Aar, den fulde Netto-Indtægt af den dersteds oppebaarne Brændeviinsproductionssafgift, Netto-Indtægten beregnet efter Brutto-Indtæderne med Fradrag af udbetalte Consumptionsgodtgjørelser for udført Brændeviin og de i den Anledning forøgede Administrationsudgifter. Rentekamret formeente blot, at denne Capital hensigtsmæssigere kunde danne en særegen Fond, adskilt fra Amtsrepartitionsfonden.

I den Retning indlebedes gennem Amtmanden paa Bornholm Forhandlinger med Amtsraadet og Kjøbstædernes Communal-Bestyrelser.

Sidstnævnte have gjort Paastand paa, hvad de kalde, fuldstændig Erstatning for deres hidtidige Brændeviinsbrændingsfrihed, og søge den begrundet i Grundlovens § 87. De fordre, at Erstatningen ei alene skal omfatte alt det Brændeviin, som produceres paa Den, men ogsaa det, som indføres til Forbrug. Fremdeles ønske de, at Erstatningen udbetales hver enkelt Commune i Forhold til Folkemængden, men dog helst, at det forbliver ved det Gamle.

Af Amtsraadet have 3 Medlemmer indstillet principaliter, at Afgiftsfriheden maa vedblive, subsidialiter, at Afløsningen skeer med en Capital 25 Gange saa stor som Middel-Indtægten af 10 Aars Brutto-

Afgift. Et enkelt Medlem udtalte sig for en Erstatning af 400,000 Rbd. een Gang for alle. Alene Formanden og Provst With erklærede sig for en Erstatning liig en Capital, som i 4 pCt. Rente afgav, hvad Halvparten udgjør af Brutto-Afgiften af alt det Brændeviin, som consumeres det første Afgiftsjaar. Samtlige Medlemmer erklærede sig for, at Godtgjørelsen indbetaltes i en Fond, som bestyredes af Udvalgte af Communerne, og hvis Renter fordeltes mellem disse efter Folkemængden.

Forsaavidt Grundlovens § 87 er paaberaabt som Hjæmmel for en fuldstændig Erstatning, har Amtet rigtigt formeent, at Friheden for Productionsafgift af Brændeviin ikke kan betragtes som nogen egentlig Eiendomsret, da den ikke har været Gjenstand for Erhvervelse og den heller ikke saaledes er solgt med de Bornholmske Eiendomme, at det kan paavises, at Kjøberne af Hensyn til dem har betalt sin Eiendom dyrere. Amtet formener derimod, at, da Landskatten paa Den udredes med det Halve i Forhold til det øvrige Danmark, og Reskriptet af 21de Septbr. 1770 har tilsagt Den en lemsfædig Behandling ved nye Skatters Paalæg, taler endeel for, at den intenderede Afgift kun falder paa Bornholm med det halve Beløb, hvorfor Amtmanden har tiltraadt det ovennævnte af Provst With stillede Forslag.

Indenrigsministeriet har erklæret, vel ikke at kunne være enigt med Amtsraadet og Communalbestyrelsen i, at der bør tilstaaes Bornholm en fuldstændig Erstatning for Tabet af Afgiftsfriheden, da den paatænkte Brændeviinsproductionsafgift saavel i moralsk som i national-oekonomisk Henseende maa ansees at være til Gavn for Den selv, men paa den anden Side finder Ministeriet det heller ikke ganske billigt ved Beregningen af Erstatningen alene at gaae ud fra hvad der produceres paa selve Den, idet den Frihed for Afgifts Erlæggelse, hvoraf samme nu er i Besiddelse, ikke alene omfatter hvad der produceres, men alt, hvad der paa Den forbruges, altsaa ogsaa det, som indføres. Indenrigsministeriet formener derfor, at det af Amtet og Provst With gjorte Forslag fortjener at tages i Betragtning, dog saaledes, at Dens Forbrug af Brændeviin calculeres efter det Forhold, hvori Forbruget for det øvrige Danmark fortiden stiller sig og efter

Bornholms nuværende Folkemængde, hvornæst der i 4 pCt. rentebærende Kongelige Obligationer udbetales Bornholm $12\frac{1}{2}$ Gange det Afgiftsbeløb, der efter det nye Afgiftssystem, som samtidigt med Consumtionens Ophævelse vil blive gjort gjældende, kan antages at ville være at svare af det saaledes calculerede Forbrug for 1 Aar.

Ifølge den sidste Folketælling af 1ste Febr. d. A. udgjorde Folkemængden i Danmark, (Bornholm, Læsø og de blandede Districter med Ribe undtagne), 1,359,632, og Forbruget af Brændeviin, efter Middeltal af Aarene 1844—1848, 18,740,073 Potter (i Aaret 1849 : 21,619,990 Potter), altsaa circa 14 Potter pr. Individ. Forbruget paa Bornholm kan saaledes for Dens Folkemængde (27,927) calculeres til 390,978 Potter, hvorefter Erstatningen = $12\frac{1}{2} \times 4$ fl. pr. Pot udgjør i Obligationer Rbdlr. 203,634, eller afrundet Rbd. 203,600.

For et saadant Bederlag til Bornholm synes Billighed efter Omstændighederne at tale, og det kan saameget mindre drage til Følge, at det tilstaaes, som de andre Egne af Landet, hvor Brændeviinsafgift først nu indføres, med Undtagelse af Læsø, have befundet sig i et ganske andet Forhold, end hiin D, hvor Fritagelsen ikke alene er grundet i gamle Tilsagn, der, om de end ikke have Charakter af et egentligt Privilegium, dog ere af den forommeldte særegne Natur, men hvor tillige den Eiendommelighed har fundet Sted, at hver Mand har kunnet brænde til Huusbrug, medens t. Ex. i de blandede Districter syd for Kongeaen dette ingenlunde har været gjældende.

Slig Brænding til Huusbrug vil iøvrigt falde bort, naar Productionsafgift indføres.

Hvad dernæst Læsø angaaer, da er der ved allerhøieste Resolution af 28de Martz 1738 indrømmet Læsøboerne Tilladelse til afgiftsfrit at brænde Brændeviin til eget Forbrug.

Ifølge denne Tilladelse var der i 1848 paa bemeldte D anlagt 96 Brændeviinsbrænderier med et Karrum af tilsammen $321\frac{1}{2}$ Tdr. (hvoraf hvert Brænderie har mellem 2 og 7 Tdr.), i hvilke der aar-

ligen indmæsses circa 500 Tdr. Kornvarer, hvoriblandt Smaakorn med Heire og Klinte samt andet Afrudsfrø. Det udbundne Product, der angives til circa 10,250 Potter 8° Brændeviin, har ikke engang udgjort Halvdelen af Forbrugsquantiteten, efter Folkemængden (2396 Sjæle) omtrent 9½ Pot pr. Individ, idet der aarlig indføres circa 10,600 Potter 8° indenlandsk Brændeviin, foruden 1900 Potter fremmede Spirituosa, navnlig St. Croix Rum, medens intet Brændeviin udføres fra Den.

De anførte 96 Brændeviinsproducenter drive Jordbrug paa et Areal, der er anført til circa 129 Tdr. Hartkorn, medens de øvrige paa Den værende Jordbrugere, 239 i Tallet, hvis Jorder ere ansatte til circa 160 Tdr. Hartkorn, af de Forstnævnte tiltuiste sig det mere end til egen Huusholdning producerede Brændeviin mod Bederlag i Korn.

Jordelen ved Dens Brændeviinsbrænding søges meest i Spølen, der anvendes til Fedning af Sviin og, naar der er Mangel paa almindeligt Kreaturfoder, tillige som saadant. Det tilvirkede Brændeviin skal, uagtet Priserne paa samme skulle være lige med Priserne paa Fastlandet, være fædet og aldrig frit for Esterviin. Hertil kommer endnu, at Nedlæggelsen af Brænderierne vilde medføre en Besparelse af Dens Brændsel, som ved Befolkningens Tiltagen skal være blevet saa vanskeligt at erholde, at dette skal have været Hovedmotivet for Jordbrugerne til at begjære den Udskiftning, som ifølge Indberetning fra Amtmanden over Hjørring Amt vil blive fuldendt i Løbet af indværende Aar, men som atter ved den derved fremkaldte Forbedring af Agerbruget end mere vil forøge Manglen paa Brændsel.

Endstjøndt der efter det Anførte kunde være Spørgsmaal om uden Erstatning at ophæve den Læssø tilstaaede Brændeviinsbrændingsfrihed, har saadan Erstatning dog været taget under Overveielse.

Læssø Sogneforstanderskab, hvem Amtmanden over Hjørring Amt havde forelagt Spørgsmaalet om Privilegiets Afsløsning, har med 9 Stemmer mod 1 erklæret sig for Privilegiets Bibeholdelse, hvorhos der i samme Erklæring tillige meddeles, at der, paa en af Sogneforstanderskabet indkaldt Forsamling af samtlige Dens Hartkornsbrugere, af 144

Mødende udtalte sig med megen Varme 138 for Privilegiets Bibeholdelse, hvorimod 6 stemte for dets Ophævelse, nemlig 1 uden Godtgjørelse, 2 mod en Nedsættelse af Hartkornsstatten med 1 Rbd. aarlig pr. Td. og 3 mod en Godtgjørelse een Gang for alle af 15 Rbd. pr. Td. Hartkorn, hvilket sidste Alternativ den daværende Birkedommer tiltraadte, hvorhos saavel denne Embedsmand som Sogneforstanderskabet have indstillet, at Kobberbrændeviinsredskaberne erstattes. Af selve Sogneforstanderskabet, der, som anført, med 8 Stemmer mod 1 udtalte sig for Privilegiets Bibeholdelse, androge 2 paa en Godtgjørelse af 15 Rbd. pr. Td. Hartkorn og 1 paa en passende Godtgjørelse, hvorimod de øvrige meente, at der om Godtgjørelsen ingen Indstilling burde gøres, da saadant antoges at kunne blive en Anstødssteen mod Dens Privilegium, hvorhos Formanden paa Forstanderskabets Begne udtalte sig imod den Mening, som 2de brænderidrivende Jordbrugere skriftligen havde gjort gjældende, nemlig, at ifkun de Jordbrugere, der benyttede Brændingsfriheden, skulde have Erstatning.

Amtmanden over Hjørring Amt har under 16de Oktober 1848 udtalt sig for det i Almindelighed Onskelige i, at det omhandlede Privilegium ophæves, men derhos yttret Frygt for, at Ophævelsen vilde fremkalde en høj Grad af Misnøje hos Bøerne, der have faaet denne gamle Frihed kjær, saameget mere som Gemytterne alle vare satte noget i Bevægelse ved den da paabegyndte Udskiftning af Dens Jorder, og den daværende Dyrighedsperson paa Den, som var en gammel og svag Mand, manglede Kraft til en tilbørlig energisk Optræden ligeoverfor Beboerne.

Da imidlertid bemeldte Dyrighedsperson senere er død og bleven afløst af en yngre og kraftig Mand; da Udskiftningen af Dens Jorder, som anført, vil være fuldendt i Løbet af indeværende Aar, og fornemmeligt naar Brændeviinsbeskatningen i hele Kongeriget Danmark og i Hertugdømmet Slesvig stilles paa lige Fod, synes de Omstændigheder, der ere blevne gjorte gjældende mod Afløsningen af Læssøs Brændingsprivilegium at maatte tabe al Betydning.

Derimod turde Villighed tale for, at Den indrømmes samme

Bederlag for den hidtil havde Begunstigelses Sphær, som Bornholm.

Bed at følge samme Beregningsmaade faaer man som Resultat et Bederlag i 4 pCt. aarlig Rente bærende Obligationer af 17,400 Rbd., idet nemlig Læsøes Folkemængde den 1ste Februar 1850 udgjorde 2396, hvis Brændeviinsforbrug, i Lighed med det øvrige Danmarks, kan ansættes til aarlig 33,544 Potter, hvoraf 4 $\text{fl. pr. Pot} \times 12\frac{1}{2}$ udgjør 17,471 Rbd., eller afrundet 17,400 Rbd.

Litr. A.

Consumptions-, Brænderi- og Toldintrader, Brutto og Netto, i Aarene 1838—1849 (uden Krigsfats-Tillæg).

	1838.		1839.		1840.		1841.		1842.		1843.		1844.		1845.		1846.		1847.		1848.		1849 (uden Krigsfat).	
	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.	Kjøben- havn.	Udenfor Kjøben- havn.
1. Brændevidsproduktionsafgiftens Brutto Veleb	341,147	450,334	351,015	507,680	364,546	510,495	387,293	558,268	411,268	605,803	416,869	592,433	444,295	610,850	465,915	641,908	455,053	708,981	414,110	649,975	430,441	742,893	496,770	774,856
Den Indførselsconsumtionen af Brændevid overflydende Godt- gjørelse for udført Brændevid.	÷119,323	+86,973	÷106,459	+89,670	÷131,316	+100,277	÷97,750	+35,862	÷75,300	+5,102	÷88,110	÷1,432	÷111,281	+2,770	÷129,601	÷1,606	÷115,229	÷23,961	÷132,091	÷8,484	÷95,594	÷20,722	÷76,987	÷16,877
Netto...	221,824	537,307	244,556	597,350	233,230	610,772	289,483	594,130	335,968	610,905	328,759	591,001	333,014	613,620	336,314	610,302	339,824	685,020	282,019	641,491	334,847	722,171	419,783	757,979
2. Formalingafgift af Malt til D og Eddike, efter Fradrag af Godtgjørelserne	50,122	49,572	48,068	52,209	43,994	52,747	50,012	52,066	44,255	51,616	42,790	45,047	41,784	37,674	44,635	38,367	32,530	39,092	36,839	34,791	44,355	38,572	52,174	39,833
3. Formalingafgift af Sæbevarer til anden Anvendelse end Bræn- devid, D og Eddike, efter Fra- drag af den Indførselsconsum- tionen af Brød overskydende Godt- gjørelse	86,390	49,196	83,626	45,800	84,261	49,923	83,948	53,093	87,976	52,055	94,331	54,685	97,717	59,669	103,136	64,102	100,079	59,147	95,954	62,825	113,899	78,001	111,881	76,082
4. Indførselsconsumtion af de ifølge Tarif af 22de Novbr. 1837 con- sumtionspligtige Gienstande, efter Fradrag af Godtgjørelserne ...	209,279	163,059	205,029	166,141	208,231	184,288	229,358	174,388	218,155	186,733	215,206	183,912	226,134	200,123	250,317	211,672	247,432	216,974	236,753	163,445	230,722	227,879	243,171	224,712
5. Personel Consumption	"	3,399	"	3,830	"	4,202	"	4,250	"	4,164	"	4,319	"	4,125	"	4,653	"	4,957	"	5,197	"	5,192	"	5,204
Tilfammen..	567,615	802,533	581,279	865,330	569,716	901,932	652,801	877,927	686,354	905,473	681,086	878,964	698,649	915,211	734,402	959,096	719,865	1,005,190	651,565	907,749	723,823	1,071,815	827,009	1,103,810
Salt for hele Landet	1,370,148		1,446,609		1,471,648		1,530,728		1,591,327		1,560,050		1,613,860		1,693,498		1,725,055		1,559,314		1,795,638		1,930,819	
Brutto Toldintraderne i Danmark efter Fradrag af Godt- gjørelserne			2,286,085		2,344,529		2,381,686		2,361,633		2,538,371		2,835,856		2,941,210		3,202,672		3,343,617		3,539,291		3,596,810	
Total Told-, Brænderi- og Consumtionsintrader			3,732,694		3,816,177		3,912,414		3,953,460		4,098,421		4,449,716		4,634,708		4,927,727		4,902,931		5,334,929		5,527,629	
Administrationsudgifter, efter Fradrag af Fyrdgifter ...			655,194		671,094		683,945		681,483		692,959		707,921		727,284		776,741		808,696		801,063		750,690	
Netto...			3,077,500		3,145,083		3,228,469		3,271,977		3,405,462		3,741,795		3,907,424		4,150,986		4,094,235		4,533,866		4,776,939	

Litr. B.

Fortegnelse

over

- a. Indførselsconsumtionen af andre end spiritueuse Varer, efter Fradrag af Consumtionsgodtgjørelserne;
- b. Formalingsafgiften af andet Korn end til Brændeviin; og
- c. Personel Consumtion,

samt Forbrugsforholdet pr. Hoved af Folkemængden. Alt efter Middeltal af Aarene 1844—1848 incl.

	a. Indførsels- consumtion af andre end spiritueuse Varer, efter Fradrag af Consum- tionsgodt- gjørelserne.	b. Forma- lingsafgift af andet Korn end til Brænde- viin.	c. Personel Consum- tion.	Til- sammen.	Udgjør pr. Hoved af Folke- mængden, efter Folketællingen den 1ste Fe- bruar 1845.	
	Rbd.	Rbd.	Rbd.	Rbd.	Rbd.	ß.
Aalborg	10112	7061	222	17398	2	31
Aarhus	13479	5498	28	19005	2	40
Arsens	2968	1929	103	5000	1	82
Bogensø	1818	904	81	2803	1	94
Ebelstoft	1109	363	30	1502	1	41
Faaborg	2860	1411	209	4480	2	5
Fredericia	4240	3220	14	7474	1	59
Frederikshavn	2194	197	18	2409	1	78
Frederikshund	865	871	57	1793	2	74
Grenaa	1646	765	20	2431	2	37
Helsingør	11583	5387	346	17316	2	16
Hillerød	4704	1134	79	5917	3	18
Hjørring	3124	550	155	3829	2	18
Hobro	2042	659	19	2720	2	89
Holbæk	3672	3307	164	7143	3	6
Holstebro	1043	198	17	2158	1	69
Horsens	6480	4792	50	11322	2	23
Kallundborg	3465	2680	58	6203	2	61

	a.	b.	c.		Udgjør pr. Doved af Gølle- mængden, efter Gølleetællingen den 1ste Fe- bruar 1845.	
	Indførsels- consumtion af andre end spirituøse Varer, efter Fradrag af Consum- tionsgodt- giørelserne.	Forma- lingsafgift af andet Korn end til Brænde- viiin.	Personel Consum- tion.	Til- sammen.		
	Rbd.	Rbd.	Rbd.	Rbd.	Rbd.	§.
Kierteminde.....	1414	1834	24	3272	1	80
Kjøge	3460	2604	110	6174	2	72
Koldby	4168	1743	—	5911	2	23
Korsør	1972	1328	129	3429	2	12
Lemvig	1041	110	37	1188	1	56
Logstor	1037	408	49	1494	1	77
Mariager	481	82	16	579	1	10
Maribo	2569	910	49	3528	2	47
Middelfart	2042	898	48	2988	1	89
Nakskov	5116	790	153	6059	2	33
Nestved	5636	2582	32	8250	3	12
Nibe	978	809	—	1787	1	47
Nyborg	3470	4385	135	7990	2	46
Nytkjøbing paa Falster ..	3738	1082	67	4887	2	39
Nytkjøbing i Stælland ..	1702	556	92	2350	2	3
Nytkjøbing i Jylland ..	1270	744	12	2026	1	58
Nysted	1074	483	24	1581	1	51
Odense	12603	10361	429	23393	2	27
Præsto	1544	722	39	2305	2	68
Randers	9023	4367	—	13390	1	84
Ringkjøbing	1429	482	25	1936	1	57
Ringsted	3365	961	21	4347	3	53
Roeskilde	5764	4560	389	10713	3	20
Rudkjøbing	2706	1059	52	3817	1	71
Rødby	999	315	—	1314	1	13
Saxkjøbing	1646	242	—	1888	2	6
Sfagen	487	1073	—	1560	1	12
Sfanderborg	1811	622	11	2444	2	40
Sfivø	1424	363	27	1814	1	55
Stiølsfor	1673	990	3	2666	2	37

	a.	b.	c.		Udgjør pr. Hoved af Folkemængden, efter Folketællingen den 1ste Februar 1845.	
	Indførsels- consumtion af andre end spiritueuse Varer, efter Fradrag af Consumtions- gødsel- gjørelserne.	Forma- lingsafgift af andet Korn end til Brande- viin.	Personel Consum- tion.	Til- sammen.	Rbb.	ß.
Slagelse	5858	3731	216	9805	2	72
Sorsø	2490	596	—	3086	3	58
Stegø	2397	1350	87	3834	2	17
Storeheddinge	1614	885	154	2683	2	57
Stubbekjøbing	1962	253	41	2256	2	22
Svendborg	4197	3041	192	7430	1	89
Sæby	704	585	47	1336	1	58
Thisted	3483	512	112	4107	1	88
Varde	1851	827	60	2738	1	69
Veile	4984	1788	67	6839	2	31
Viborg	4319	2887	77	7283	1	87
Vordingborg	2243	636	46	2925	1	90
Tilssammen ..	200078	105485	4742	310305	2	21
Ribe	2333	2098	155	4586	1	71
Kiøbenhavn	211308	156031	—	367339	2	86

Consumtionsafgiften, beregnet pr. Hoved af Folkemængden, har saaledes i de forskjellige Byer varieret fra 1 Rbd. 10 ß. (Mariager) til 3 Rbd. 58 ß. (Sorsø), medens Middeltallet for samtlige Kiøbstæder (excl. Ribe og Kiøbenhavn) har udgjort 2 Rbd. 21 ß. pr. Hoved.

Lit. C.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Nu.		Fremtidig.		
		Naværen- de Con- sumtions- Afgift.	Årlig Indtægt efter Mid- deltal af 1844—48.	Foreslaaet Consum- tions- Afgift.	Årlig Indtægt efter Mid- deltal af 1844—48.	
Øbler og Pærer, friske.	pr. Stjeppe.	” 4	2,629	” 4	2,629	
—	pr. Emst. i fuldfladet Skib	6. 64	
Ønder, tamme og vilde, samt Eddersugle;						
— levende eller slagtede, her- under indbefattet Ellinger med uddorede Fjer.....	pr. Stykke.	” 6	1,891	” 12	3,783	
— saltede, syltede, stegte, kogte eller paa anden Maade til- beredte.....	pr. Lb.	” 24	”	” 48	”	
Ørter, afbølgede og grønne i Vælgene, samt Ørter blan- dede med Bønner, Bitter el- ler deslige.....	pr. Tønde.	” 24	2,665	” 24	2,665	
Ag erhøns, levende, slagtede eller tilberedte.....	pr. Stykke.	” 12	206	” 12	206	
Brænde, Favn og Jagot- brænde af og under 1½ Alens Længde.....	pr. Favn.	” 39	7,382	” 39	7,382	
— Dvas.....	pr. Læs.	” 15	2,022	” 15	2,022	
Daadyr,.....	pr. Stykke.	1. 48	549	} 1. 16	2,104	
Kronvildt.....	pr. Stykke.	1. 48	86			
og Raadyr.....	pr. Stykke.	1. ”	1,380			
Faar, Lam, Bede, Buk, Geed, Kid, levende eller slagtet.....	pr. Stykke.	” 24	21,042	” 32	28,057	
Fasan.....	pr. Stykke.	” 32	129	” 32	129	
Flekk, grønsaltet, fersk eller sprængt.....	pr. Lb.	” 2	÷ 180	” 2	÷ 180	
— røget.....	pr. Side.	” 6	1,073	” 6	1,073	
	pr. Lb.	” 3	÷ 73	” 3	÷ 73	
	pr. Side.	” 9	565	” 9	565	
— en Skinke eller en Flekk- borste.....	pr. Stykke.	” 5	377	” 5	377	
Gaas, tam, vild, levende eller slagtet.....	pr. Stykke.	” 12	6,364	” 24	12,729	
— saltet,.....	pr. Lb.	” 24	42	} ” 80	261	
	pr. Lb.	” 64	96			
	eller paa anden Maade til- beredte, samt Kraaser...					
Transport.....			48,245		63,729	

Vægt, Maal eller Stykketal.	Nu.		Fremtidig.		
	Nuværen- de Con- sumtions- Afgift.	Årlig Indtægt efter Mid- delstal af 1844 - 48.	Foreslaaet Consum- tions- Afgift.	Årlig Indtægt efter Mid- delstal af 1844 - 48.	
	Nbb.	£.	Nbb.	£.	
Transport		48,245		63,729	
Saln, Urter, Havre: og Biffesalm, utærsket.....	pr. Læs.	" 16	168	" 32 336	
— af anden Palm.....	pr. Læs.	" 8	903	" 16 1,807	
Harer.....	pr. Stykke.	" 16	683	" 16 683	
Havvæxter: Rodder og Roer, alle Slags, samt Grønsløg og Purrer.....	pr. Tønde.	" 16	2,294	" 16 2,294	
— Agurker, friske.....	pr. Tønde.	" 80	1,168	" 80 1,168	
— Løg, røde og hvide.....	pr. Tønde.	" 64	685	" 64 685	
— Asparges.....	pr. Å.	" 4	487	" 2 244	
— Kaal, grøn.....	pr. Læs.	" 6	22	" 6 22	
— Blomkaal.....	pr. Stof.	" 30	502	} " 12 1,949	
— af anden Kaal.....	pr. Stof.	" 12	1,748		
Havre.....	pr. Tønde.	" 8	7,206	" 16 14,412	
Hø.....	pr. Læs.	" 12	717	" 24 1,435	
Høns: Kalkunse Høns og kalkunse Kyllinger, med Fjer, levende slagtede samt tilberedte.....	pr. Stykke.	" 24	1,233	" 48 2,466	
— Almindelige.....	pr. Stykke.	" 4	1,469	" 8 2,939	
— Kyllinger....	pr. Stykke.	" 3	1,399	" 6 2,799	
Hornkvæg, alle Slags, 1 Aar gammelt og derover.	pr. Stykke.	3.	" 2,019	4. " 2,692	
— Kalsø, under 1 Aar, men over 4 PÅ.....	pr. Stykke.	1.	"	} 1. 32 } ÷ 213	
— fra 2 til 4 PÅ incl.	pr. Stykke.	" 48	} ÷ 159		" 64
— under 2 PÅ....	pr. Stykke.	" 18			" 24
Huder, af al Slags stort Dvæg og Feste:					
— Ester Stykketal, vaade, saltede eller tørre.....	pr. Stykke.	" 12	2,403	" 12 2,403	
— Ester Vægt: tørre.....	pr. PÅ.	" 10	439	" 10 439	
— vaade eller saltede.....	pr. PÅ.	" 4	642	" 4 642	
Kalk og Cement.....	pr. Tønde.	" 4	1,008	" 4 1,008	
Kjøb (ei særskilt nævnt):					
— fersk, sprenget eller saltet, samt Dretunger og Pølser, ligesom Svinehoved, Nys og Fodder.....	pr. PÅ.	" 9	42,092	" 12 56,123	
Transport		117,473		160,062	

	Bægt, Maal eller Stykketal.	Nu.		Fremtidig.	
		Nuværen- de Con- sumtions- Afgift.	Aarlig Indtægt efter Mid- delstal af 1844—48.	Nuværen- de Con- sumtions- Afgift.	Aarlig Indtægt efter Mid- delstal af 1844—48.
		Rbb. 6.	Rbb.	Rbb. 6.	Rbb.
Transport			117,473		160,062
Rjød:					
— Kallun, hvortil henregnes Hoved, Fodder, Bom og Hjerteslag; alle Dele tilsammen...	"	9	84	"	112
enkeltede Dele.....				"	3½
— tørret, røget, spøget eller paa anden Maade tilberedt	pr. Lb.	"	12	"	16
Kirsebær, friske.....	pr. Lb.	"	4	"	4
Kul af Træ.....	pr. Tønde.	"	4	"	4
Lys, alle Slags, samt Box- flabler.....	pr. Lb.	"	10	"	10
Læder, garvet eller alune- ret, dog ikke garvet Skind	pr. Lb.	"	12	"	12
Mælk.....	pr. Tønde eller 136 Potter.	"	8	"	8
Mursteen.....	pr. 1000 Stk.	"	24	"	24
Dst.....	pr. Lb.	"	4	"	4
Skind af Kalve:					
— Efter Stykketal, vaade, saltede eller tørre.....	pr. Deger.	"	16	"	16
Efter Bægt: tørre.....	pr. Lb.	"	9	"	9
— vaade eller saltede.....	pr. Lb.	"	4	"	4
— garvede eller paa anden Maade tilberedte.....	pr. Lb.	"	16	"	16
Smør.....	pr. Tønde eller 14 Lb.	2.	"	4.	"
Sviin, samt Griis af 1 Lb og derover, levende eller slagtet.....	pr. Stykke.	"	18	"	18
— Griis under 1 Lb, le- vende eller slagtet.....	pr. Stykke.	"	12	"	12
Tagsteen.....	pr. 1000 Stk.	"	48	"	48
Talg, samt Stearin....	pr. Lb.	"	10	"	10
Torb (Mosetorb).....	pr. Læs.	"	7	"	7
Vikker.....	pr. Tønde.	"	12	"	12
Vfers, ferske.....	pr. Tønde.	2.	32	2.	32
Summa			193,023		283,032